

Izjava ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25.—; za mo-
sestavno Din 40.— neobvezno.

Oglas po tarifu.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafova ulica št. 51.
Telefon št. 2072 in 2804; ponoči tudi
št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova
ulica št. 54. — Telefon št. 2036.Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica št. 4. — Telefon št. 2495Podružnici: Maribor, Aleksandrova
št. 13 — Celje, Aleksandrova cestaRačun pri poštnem ček. zavodu: Ljub-
ljana št. 11.845 - Praha čisto 78.180.
Wien, Nr. 105.341.

Ljubljana, 13. junija.

Vlada je v agoniji. Že davno je bila obsojena na smrt. Se nobena vlada ni bila rojena pod tako srečnimi zvezdami, kakor naša. Skupščina ji je dala popolno pooblastilo, da sme delati kar hoče. Imela je nalog od skupščine, da ukrene vse, kar se ji zdi potrebno za zmanjšanje državnih bremen ter za povzdigo gospodarske moči našega naroda. Finančni minister je imel pooblastilo, da si s svojimi ožimi političnimi pristaji izbere takšen Državni odbor, ki mu bo pristal na vsak njegov predlog. Prav za prav je bil Državni odbor zamišljen je kot nekaj ščit, ki bi ščitil finančnega ministra pred javnostjo in bi nosil politično odgovornost za ministrovo delovanje.

Po pravici smo pričakovali, da bo ta vlada nekaj izrednega napravila. A motili smo se. Da ne govorimo o gospodarskem položaju, ki je danes ravno tako kritičen, kakor pred meseci. Vlada ni niti poskusila ga na kakršenkoli način zboljšati ter vsaj največje gospodarske krivice odpraviti. Lakota v Hercegovini ji je bila deveta briga. Vse to je pustila ta vlada v nemar, akoravno je imela ogromna sredstva na razpolago. Dobili smo skoro poldrugo milijardo dinarjev ameriškega posojila. S to veliko vsoto bi morala vlada vsaj nekaterim gospodarskim strokam priliti nove krvi. A nikjer ne čutimo blagodejnega vpliva teh novih kapitalov.

Se bolj pasivna pa je politična bilanca. Vlada, ki je bila postavljena pod tako visokimi avspicijami, kakor naša, bi morala nastopati avtoritativno, bi morala pridobiti ugled države na znotraj ter dvigniti patriotsko čustvo vane državljanov. Ali je ta vlada kaj podvzela v dosego tega cilja? Ali je dvignila državno samozavest? Na vsa ta vprašanja si bo naša javnost znala sama odgovoriti.

Vukičevićeva vlada je ponovno demontirala, da njena moč ne sloni na Narodni skupščini, na poslancih, izvoljenih od naroda, ampak da hoče na podlagi votiranega proračuna ter posebno na podlagi pooblastil od zgoraj navzdol preustrojiti državno administracijo, vliči v mrtvilo, ki se je lotilo našega državnega življenja, nove krvi ter osvežiti sploh vse javno življenje. Vse to naj bi se zgodilo od zgoraj navzdol. Vlada naj bi bila žarišče za novo ero. Od tam naj bi prihajale ideje, od tam navodila, od tam sredstva za realizacijo velikopoteznih načrtov.

Vukičevićeva vlada je imela dovolj sredstev, da izvede vsaj del tega ogromnega načrta. Imela je polnomočje, imela je denar! A manjkala ji je glava, manjkale so ji roke.

Začnimo pri glavi. Ob kateri priliki je pokazal g. Vukičević zmožnosti, ki bi oživele in preustrojile našo državno misel? Kdor hoče državo preustrojiti, jo mora predvsem poznati. G. Vukičević pa pozna Beograd mnogo, Srbijo ter od Slovenije nekatera gorenska lovišča. Nikakor mu ne štejemo v zlo, da ne pozna odnošaje v vseh pokrajinah naše države, ki je sestavljena iz različnih heterogenih oblasti. Temu nedostatu pa bi moral od pomoči s tem, da bi pritegnil poznavalce prilik iz vseh krajev. Te organizatorične sposobnosti ni pokazal gospod Vukičević. To je njegova napaka.

Ravno tako, oziroma še huje je grešil finančni minister dr. Marković. Ne zamerimo mu, da je bilo njegovo osebno delovanje kot minister osredotočeno na Beograd in njegovo bližnjo okolico. Zamerimo pa mu, da je on kot finančni minister smatral, da spada v njegovo interesno sfero samo to, za kar se je on osebno zanimal. On ne pozna naših krajev in jih ni hotel pri finančnih in gospodarskih kalkulacijah upoštevati. Ni hotel pritegniti tudi naših potreb v svoj finančni kalkil.

Državni Vukičevićeva in Markovićeva kalibra bi morda uspevali, ako se bi njih vlada opirala na solidno bazo skupščinske večine, ako bi vodili tekoče državne posle po inicijativi in pod kontrolo skupščine. Vržena pa sta bila v politično areno, ki je bila sicer opremljena s političnimi in finančnimi sredstvi, ki so potrebni za uspeh, a ki je zahtevala od obeh silno mnogo energije, še več pa gospodarske in politične inicijative ter ogromne organizatorične sposobnosti. Zaliob nista dorašla tej veliki nalogi. Njuna mislija, da morata našo državo v gospodarskem in političnem oziru osvežiti, se je popolnoma ponesrečila.

Danes se je vrnil g. Vukičević iz Topole ter izjavil, da bo ukaz o razpustu skupščine z jutrišnjim datumom podpisan. Tako klaverno in neslavno bo končala ta vlada, ki je ob svojem imenovanju izjavljala, da se bo pod njenim vodstvom naša država povzpela do novih moči, do nove slave. Stojimo tik pred zaključkom opasnega eksperimenta, ki bi bil lahko usodopoln za našo državo. Dobro je, da so merodajni faktorji pravočasno spoznali, da je ta pot državnega vodstva preveč opolzla ter da je bolje, da hodimo že po preskušanih parlamentarnih stezjah.

Senzacionalen razvoj dogodkov v Beogradu

Danes bo objavljen ukaz o razpustu Narodne skupščine in razpisu volitev

Beograd, 14. junija, p. Notranje politični položaj se naglo bliža popolnemu razčističenju. Dogodki današnjega dne so se razvijali z veliko naglico in so dovedli do senzacionalnega preokreta. Med vlado g. Vukičevića in radikalno stranko je prišlo do definitivnega preloma in g. Vukičeviću proti celo nevarnost, da ga bo glavni odbor radikalne stranke svedčano izključil iz NRS.

Med ministrskim predsednikom Veljo Vukičevićem na eni ter med pasičevci in radikalnim centromom je prišlo do popolnega preloma, ki se je demonstriral z demisijsko ministro dr. Srškića. Go-

spod Vukičević je ostavko sprejel in se popoldne podal v avdienco h kralju, kjer mu je po večernih zagotavljanjih poleg ukaza o imenovanju 16 velikih županov, čemur so se posebno centru-maši najbolj protivili, predložil tudi ukaz o razpustu Narodne skupščine, razpisu volitev in izpolnitvi vlade. Dr. Srškića nadomesti dr. Ninko Perić, o čemer je kralj že podpisal ukaz.

Kakor je zunanji minister dr. Marinković zvečer po konferenci z g. Vukičevićem izjavil novinarjem, so ukazi že izgotovljeni in bodo jutri objavljeni.

Prelom med Vukičevićem in radikali

Demisijska pravosodnega ministra dr. Srškića. — Popoldanska avdienca predsednika vlade v Topoli. — Dr. Marinković zagotavlja razpis volitev. — Radikali pretijo g. Vukičeviću iz izključitvi iz NRS, a g. Vukičević bo danes rekonstruiral vlado

Beograd, 14. junija p. Ker so vsi včerajšnji sestanki in konference ostale brezuspešne, je g. Vukičević danes še ves dopoldne nadaljeval pogajanja z radikalnim centromom. Zjutraj je prišel že ob pol 8. uri v svoj kabinet in se takoj sestal z Božo Maksimovićem, s katerim je končiral do 10. Očitno pa tudi ta ponovna konferenca ni rodila zaželenega uspeha. Maksimović je ob 10. odšel k Uzunoviću, ker so bili zbrani že pred vsi odločilni zastopniki centumašev. Vse je kazalo na to, da je spoznanje med obeh skupin nemogoče. V zadnjem trenutku je skušal rešiti situacijo minister pravde dr. Srškić, ki je prevzel posredovalno vlogo in ves dopoldan prenašal odgovore od Uzunovića do Vukičevića in narobe. Izgledi g. Vukičevića za premostitev nastalih težkoč, so bili že opoldne tako minimalni, da se je v političnih krogih razširila verzija, da bo morala celokupna vlada podati demisijo.

To se je deloma tudi uresničilo. Pogajanja med centumaši in vlado so se popolnoma razbila. Radikalni centum se z vsemi sredstvi prikladal na g. Vukičevića, da bi uveljavil svoje zahteve, ki pa jih ta pod vplivom demokratov ni mogel sprejeti. Opoldne je dr. Srškić prinesel zadnji odgovor uzunovičevcev ter zagrozil g. Vukičeviću s svojo demisijsko, ako ne sprejme stavljenih zahtev. A g. Vukičević se ni udal.

Dr. Srškić se je z negativnim odgovorom vrnil na stanovanje g. Uzunovića in po dajšem posvetovanju ob 14. ponovno posel ministrskega predsednika ter mu izročil svojo pisemno ostavko na položaj pravosodnega ministra. V svojem spremnem pismu navaja dr. Srškić, da ne more sodelovati v vladi, ki se sicer naziva za radikalno, ki pa nima z radikalno stranko nikakršnih stikov. Ako hoče vlada izvesti kakšno važnejšo posle se mora nesporno sporazumeti s klubom, zlasti še, ker je na dnevnem redu vprašanje izpolnitve vlade. Vlada brez takega sodelovanja s klubom in brez predhodnega sporazuma med ministri in glavnim odborom NRS ne more izvesti nobenih osebnih izprememb.

Ministrski predsednik je ostavko dr. Srškića brez ugovora sprejel ter takoj nato odpotoval z avtomobilom v Topolo.

Vest o demisiji dr. Srškića je napravila v beograjski politični javnosti velikansko senzacijo, ker dokazuje, da je prelom med vlado g. Vukičevića in radikalnim centromom ter pasičevsko skupino definitivna.

Glede na vesti, da bo g. Vukičević zahteval od kralja razpis volitev, se je pojavila v radikalnih vrstah velika vznemirjenost. V radikalnem klubu so se vršile dolgotrajne konference ob prizadetih skupin. Predsednik radikalnega kluba Ilija Mihajlović je izjavil, da bo nemudoma sklican glavni odbor radikalne stranke in poslanski klub, ter da bo stavljen oficijelni predlog, naj se ministrski predsednik Vukičević izključi iz NRS. Sodeč po razpoloženju v radikalnih vrstah je izključitev Vukičevića iz stranke zelo verjetna.

V demokratiških krogih so se ob odhodu g. Vukičevića v Topolo razširile vesti, da bo g. Vukičević predložil kralju ostavko celokupne vlade ter zahteval razpust skupščine in razpis volitev. Volilna vlada naj bi bila širša, kakor je današnja.

Ministrski predsednik Vukičević se je vrnil iz Topole šele ob 20.15. Kakor doznava vaš dopisnik, je avdienca trajala od 14.45 do 18. Pri svojem povratku v vladno predsedstvo je bil g. Vukičević izredno dobro razpoložen. Izjavil je, da je njegova avdienca končala s popolnim uspehom. Kralj je ob tej priliki podpisal ukaz o imenovanju velikih županov in srezkih poglavarjev. S tem ukazom je upokojenih, odnosno imenovanih 15 novih velikih županov. Za jutri je g. Vukičević obljubil informacije o vseh podobnostih. Izjavil pa je, da je kralj sprejel demisijo dr. Srškića ter imenoval za njegovega namestnika dr. Nika Perića. Jutri ob 10. dopoldne odpotuje ponovno v Topolo, ter je verjetno da bo ob tej priliki podpisan

ukaz o razpustu skupščine in razpisu volitev. Tako v krogih g. Vukičevića, kakor tudi v demokratiških vrstah se z vso gotovostjo zatrjuje, da sta oba ukaza že zasigurana ter da bosta nosila jutrišnji datum in da bosta radi tega šele jutri objavljena.

Med tem je prisel v vladno predsedstvo zunanji minister dr. Marinković, ki je nad eno uro končiral z min. predsednikom. Pri odhodu je dr. Marinković potrdil, da je ukaz o razpustu Narodne skupščine, o razpisu volitev kakor tudi o izpolnitvi vlade že izgotovljen. Takoj nato je posetil g. Vukičevića predsednik radikalnega kluba Ilija Mihajlović. Ta konferenca je bila le kratka. Ilija Mihajlović je odhajal iz vladnega predsedstva zelo nezadovoljen ter je odklonil vsako izjavo. Ob 10. zvečer se je napotil g. Vukičević v dvor. Na vprašanje vašega dopisnika, ali pojde jutri v Topolo je g. Vukičević izjavil, da to še ni sigurno, ker je zelo utrujen. Če ne gre sam, pošlje po ukaze kurirja.

Beograd, 14. junija, p. Kakor doznava vaš dopisnik iz neposredne okolice ministrskega predsednika, bo sedanja vlada izpolnjena takole: Dr. Ninko Perić, ki je bil danes imenovan za namestnika ministra pravde, obdrži ta resor ali pa dobi ministrstvo prosvete; ministrstvo pravde prevzame v tem slučaju predsednik beograjske kasacije dr. Dušan Subotić, za prosvetnega ministra bo v tem slučaju imenovan sedanji pomočnik prosvetnega ministra Dragiša Obradović, ako pa prevzame prosvetno ministrstvo dr. Perić, bo imenovan Obradović za ministra ver. Za ministra narodnega zdravja bo imenovan radikalni poslanec Aleksander Savić, za ministra poštni in telegrafa pa radikalni poslanec Blagoje Kosić. Od demokratske zajednice bo stopil v vladno poslanec kot edini Hrvat dr. Grga Anđelić, ki prevzame ministrstvo za izenačenje zakonov, torej ministrstvo brez vsakega delokroga.

Nove smrtné obsodbe v Rusiji

Moskva, 14. junija, be. Izjemno sodišče v Odesi je obsodilo danes 14 obtožencev radi špijonaže v korist Rumunije. Enajst jih je bilo obsojenih na smrt.

Lviv, 14. junija, s. Tukajšnji listi poročajo iz Kijeva, da je izvršil znani ukrajinski učenjak Danijel Szezerbakowski, ravnatelj zgodovinskega muzeja v Kijevu, samomor, ker so ga sovjetske oblasti ovirale pri njegovem delovanju.

Nemške utrdbe proti Poljski

Berlin, 14. junija, d. Uradno se objavlja, da je zunanje ministrstvo danes sporočilo antantni komisiji v Berlinu, da je razruševalno delo na vzhodnih nemških utrdbah dokončano.

Zeneva, 14. junija, d. Nota nemške vlade o porušitvi betoniranih postojank v vzhodni Nemčiji, se v francoskih krogih označuje kot nezadostna ter se naglaša, da je potrebna še naknadna kontrola. Nemski krogi slej ko prej to francosko zahtevo odločno odklanjajo, ter naglašajo, da tozadevne pogodbe ne vsebujejo teh določb.

Mussolini vabi tudi Grčijo

Rim, 14. junija, be. Mussolini je povabil grškega zunanjega ministra, naj poseti Rim takoj po zaključku zasedanja Društva narodov.

Volilni poraz komunistov v Franciji

Pariz, 14. junija, d. Pri volitvah v departmanu Aube je zmagal desničarski kandidat Bouhenry proti komunističnemu kandidatu. Volilni boj je bil izredno oster. Pri drugi volitvi so podpirali komunističnega kandidata socialisti, dočim so radikalni socialisti in radikalni oddali svoje glasove za desničarskega kandidata.

Angleško-egiptski spor

London, 14. junija, s. »Reuters« poroča iz Kaira, da je ministrski predsednik prejel snoci noto angleške vlade. Pričakujejo, da bo odgovor izdelan še tekom popoldneva in s tem kriza rešena.

Definitivni prelom z Albanijo

Danes odpotuje albanski poslanik iz Beograda. — Albanska vlada popolnoma pod italijanskim vplivom. — Naši konzuli morajo zapustiti Albanijo. — Albansko prebivalstvo proti italijanski orientaciji. — Ves promet z Albanijo ustavljen

Beograd, 14. junija p. V sporu z Albanijo je prišlo danes do značilnega preokreta in definitivnega preloma diplomatskih odnošajev. Ob 13. uri je posetil zunanega ministra dr. Marinkovića albanski poslanik Cena beg ter zahteval zase in za osobe svojega poslanstva potne listine. Zunanje ministrstvo je tej zahtevi nemudoma ugodilo in bo celokupno albansko poslanstvo že jutri zvečer zapustilo Beograd.

Po informacijah v albanskem poslanstvu bo albanski poslanik Cena beg z vsem osebjem jutri zvečer odpotoval preko Sarajeva v Dubrovnik, kjer se vkrca na ladjo in odpotuje v Tirano. Vaš dopisnik je imel nocoj priliko, da se je razgovarjal z albanskim poslanikom Cena begom. Cena beg še vedno ni opustil nade, da bo v zadnjem hipu dospel dovoljen odgovor albanske vlade in obvestilo, da je aretirani dragoman izpuščen. Na vprašanje, kam bo odpotoval, je Cena beg izjavil, da potuje direktno v Tirano.

Beograd, 14. junija p. Vest o definitivnem prelomu odnošajev z Albanijo je izzvala v političnih krogih tudi v diplomatskih krogih precejšnje iznenadenje. Povsod je vse do zadnjega prevladovalo prepričanje, da bo albanska vlada uveljavila svojo pogrešno politiko in ugodila ponovnim intervencijam Anglije in Francije. Splošno pa se naglašalo, da bo imela od tega škoda le Albanija. Naša vlada za enkrat ne namerava podvzeti nikakih nadaljnjih korakov.

Beograd, 14. junija p. Zunanje ministrstvo je izdalo danes našim konzulom v Skadru, Korči in Valoni ukaz, naj ustavijo vsako nadaljnje izdajanje potnih listov in naj nemudoma zapuste albansko ozemlje.

Politika Društva narodov v Zagati

Ministrska posvetovanja brez rezultatov. — Tako v Franciji kakor v Nemčiji dvomijo v uspeh Locarna. — Motivacija Chamberlainovega predloga. — Italijanske informacije o albanskem problemu

Zeneva, 14. junija, s. Danes so se nadaljevali razgovori med dr. Stresemannom, Briandom in Chamberlainom. Najvažnejša točka njihovih razgovorov je bil angleško-ruski spor.

Zeneva, 14. junija, (pa.) Ob 17. so se sestali Briand, Chamberlain, dr. Stresemann, Vandervelde in italijanski zastopnik in razpravljali o splošnem političnem položaju. Pariz, 14. junija, s. Listi poročajo, da je bil večeršnji razgovor med dr. Stresemannom in Briandom precej neprijeten. Pada le so živahne obtožbe in ostri očitki. Dr. Stresemann se je pritoževal, da locarnska politika ni imela obljubljenih posledic, vsled česar se mu tudi ni posrečilo prepričati svojih nasprotnikov o njeni koristi. Briand je z druge strani omenjal napake, ki so jih storili v Berlinu, vsled česar je ostalo nezaupanje med obema narodoma, ki izključuje vsako medsebojno koncesijo.

Sauerwein piše v »Matinu«, da je dospela locarnska politika v zagato. Na obeh straneh je treba koncesij in razorožitve nasprotnikov. Tega pa ni mogoče izvesti do kler nasprotnika nista razorožena. Najtežje pa je treba ocenjevati dejstvo, da so v nemškem državnem kabinetu poleg dr. Stresemanna trije ogorčeni nasprotniki locarne politike.

London, 14. junija, (lo.) Predsednik zasedanja Sveta Društva narodov Chamberlain

Odnosaji med Prago in Vatikanom

Rim, 14. junija, d. Nekateri listi so zadnje dni objavili vest, da so med Vatikanom in Češkoslovaško v teku pogajanja za sklenitev konkordata. Agencija Radio Nazionale te vesti odločno demantira, ter naglašajo, da se bo vprašanje Husove proslave, ako bo sploh prišlo do sporazuma, uredilo potom diplomatskih not, da pa na sklenitev konkordata sploh ni računati.

Evakuacija Posaarja

Saarbrücken, 14. junija, s. Po sklepu Sveta Društva narodov z dne 12. marca t. l. je bilo saarsko ozemlje točno na termin z dne 10. junija izpraznjeno. V saarskem ozemlju je sedaj samo 800 mož za varstvo železnice, ki so zaenkrat samo Francozi. Tekom tega meseca pa bo izmenjavljalo še 200 Francozov, ki jih bo nadomestilo 120 Angležev in 80 Belgijcev, tako da bo izveden mednarodni značaj varstva železnice v tem ozemlju.

Francoska letalca rešena?

London, 14. junija, s. »Evening Standard« prinaša brzojavko iz Kvebeca, da je dana možnost, da sta pogrešana francoska letalca Nungesser in Gail se vedno živa. Za to domnevo govori okolnost, da so baje iz gozdov v severni Kanadi opazili signale, iz katerih bi se dalo sklepati, da prihajajo od živih bitij. Oblasti so storile vse, da čim prej preiščejo te gozdove.

Obenem bo vlada izdala ukrepe, da se meja proti Albaniji zapre in tako onemogoči vsak nadaljnji promet.

Beograd, 14. junija p. Tiskovni oddelek zunanjega ministrstva je izdal danes nastopni komunikat: Danes ob 11. dopoldne so se sestali na poziv predsednika Narodne skupščine zastopniki vseh parlamentarnih skupin, ker so izjavili željo, naj bi jim zunanji minister podal poročilo o zunanje političnem položaju. Navzgoč so bili poleg predsednika Narodne skupščine Marka Trifkovića gg. Ljuba Davidovića, dr. Gr. Žerjav, dr. Anton Korošec, dr. Ante Trumbić, Ilija Mihajlović, Jovan Jovanović, dr. Drlijević, dr. Behmen in dr. Nikić. Zunanji minister dr. Marinković je uvodoma opisal splošni zunanje politični položaj in glavne zunanje politične probleme. V daljših izjavanjih je nato obširno pojasnil, kako je prišlo do preloma odnošajev z Albanijo. Na podredina vprašanja je dal podrobne in točne informacije. Sestanek je bil ob 12.30 zaključen.

Beograd, 14. junija p. »Večerne Novosti« poročajo s Sušaka: Glasom poročil italijanskih listov je albansko prebivalstvo v Puki napadlo italijanske inženjerje, ki so tam gradili cesto. Pri napadu so bili štirje italijanski inženjerji ubiti. Ta napad se splošno komentira kot prvi znak odkritega nerazpoloženja albanskega prebivalstva do Ahmed bega Zogu in njegovih politikov. To nerazpoloženje vidno narašča, ker se čuti, da so postali Italijani v Albaniji popolni gospodarji. Vest je zbudila v Beogradu veliko senzacijo in se tudi uradno potrjuje. Albanska vlada je odredila najstrožje mere proti napadalcem ter ukrenila vse potrebno, da zaščiti življenje italijanskih agentov.

Politika Društva narodov v Zagati

Ministrska posvetovanja brez rezultatov. — Tako v Franciji kakor v Nemčiji dvomijo v uspeh Locarna. — Motivacija Chamberlainovega predloga. — Italijanske informacije o albanskem problemu

je navedel nekoliko argumentov v opravičilo svojega predloga, da se reducira število zasedanj Sveta od štiri na tri. Chamberlain meni, da je Svet Društva narodov postal trajna in dobro upeljana institucija, ki sedaj mnogo točneje in hitreje opravlja svoja dela. Na drugi strani obstoja utemeljeno upanje, da bo število problemov, ki prihajajo v razpravo, naglo padlo. Minister smatra, da delo Sveta ne bo pri tem trpelo, ako se sestane le trikrat letno. »Times« poročajo, da je Svet včeraj izbral svoj dnevni red tako, da je ostal popoldne prost za delo v odborih. Po svojih znanjih ministrski je zastopanih na sedanjem zasedanju Sveta pet držav in sicer Anglija, Francoska, Nemčija, Poljska in Belgija.

Rim, 14. junija, l. Nepotrebno je poudarjati, da se razpravlja v Zenevi tudi o albanskem vprašanju. Jugoslovenci razvijajo veliko propagando in skušajo pridobiti konferenčne kroge za svojo tezo. Njim ni toliko od tega, da bi se razpravljalo o aretaciji dragomana Gjuraškovića, ki je povzročila prekinjenje odnošajev med Jugoslavijo in Albanijo; njihov cilj meri na to, da bi spravili v razpravo kompleks vprašani, ki se tičejo Jugoslavije in Albanije. Na ta način bi se razvila razprava o tiranskem paktu. Vendar se tem naprezenjem ne pripisuje nobena važnost in jih nihče ne upošteva.

Konferenca evropskih emisijevskih bank?

Pariz, 14. junija, d. Kakor poročajo listi, namerava predsednik Federal Reserve Bank Benjamin Strong koncem tega meseca sklicati konferenco vseh evropskih emisijevskih bank. Na tej konferenci naj bi se predvsem razpravljalo o težavnem položaju na evropskem denarnem trgu in načelo vprašanje ureditve ravnotežja na evropskem kontinentu.

Ameriška civilizacija

Louis Vile, 14. jun. s. Dva zamorca, ki sta bila aretirana čez, da sta umorila paznika nekega mlina, je množica linčala ter razgala na grmadi.

Beg na smrt obsojenih

Joliet (Illinois), 14. julija, s. Pet kaznjencev, ki so se pred nekaj meseci pobeignili iz zaporov in so bili vsled tega obsojeni na smrt, so zopet pobeignili ter se poslužili pri tem avtomobila, ki so ga odvzeli stražnikom. Pazniki, ki so zasledovali avtomobil, so streljali nanj, pri čemer sta bila dva kaznjencev ubita. Dva druga sta bila zopet ujeta, tretji pa je ušel.

Krvav ples

Porto Alegre, (Brazilija), 14. junija, s. Neki častnik, ki so mu zabrali dohod na plesišče, je dal vojakom nalog, naj streljajo v dvorano. Pri tem je bilo 11 oseb ubitih, 27 pa ranjenih. Vojake so prijeli.

Fašisti pripravljajo smrtni udarec našemu narodnemu življenju na Primorskem

c. d. — Na Primorskem, 13. junija. Poskušali so na vse mogoče načine, uporabljali so vsa sredstva, ki so si jih mogli izmisliti, delali so z lepa in z grda, z ognjem in prigovarjanjem, samokresom in zlatimi obljubami, gorjajo in dobri službami, ricinovim oljem in odlikovanjem, teplo so nas in božali; toda vse ni pomagalo: privezali so nasle pač res posameznike, celo naravnost neverjetno veliko število posameznikov, ali naroda pa, pravijo sami, vendar niso pridobili zaso. Iskali so vzroke, iskali so oporo, na katero se naslaja naš narod v tem svojem odporu, in niso je našli v njegovi trdni narodni zavesti, temveč v »hujskačih, zločinških podpihivalcih, jugoslovenskih iredentističnih propagandistih, zagriženih sovražnikih Italije in fašizma«, ki jih je fašistična Italija vse dolga trpela na svojih tleh in jim prizanašala, vžle temu, da so s svojim delovanjem odvrčali dobro ljudstvo od Italije in tako delali največjo oviro popolni utopitvi peščice drugorodcev v italijanskem morju.

Že več mesecev sem, odkar je bila izvedena popolna reorganizacija fašistične stranke z insceniranjem novih provincijalnih političnih federacijskih tajnikov, so se v primorskem fašističnem tisku, zlasti v službenem glasilu fašistične stranke za vse Primorje, v »Popolu di Trieste« ponavljali dopisi in uredniški člančiči, ki so čim dalje tem silneje opozarjali na nujno potrebo, da se je treba z vsemi močmi, na edinstven, enoten način lotiti končne rešitve »vprašanja drugorodcev«. Posebno hujskajoči so bili taki dopisi iz Istre, iz koprškega okraja, kjer so se fašistični hujskači z neko prav posebno vneto vrgli na slovensko duhovščino, češ da je ravno ta duhovščina najhujsša in edina ovira drugače tako lepo napovedujoči asimilaciji slovenskega prebivalstva. Svoj vrhunec je ta gonja dosegla v razpravi, ki se je prošli teden vršila pred tržaškim kazenskim tribunalom proti bivšemu direktorju tržaškega »Popola« Menesiniju, koprskemu dopisniku lista, Almerigogni, in tajniku fašije v Pobjeh, nekemu Picigi, našemu renegatu. Tožil jih je župnik v Lazaretu pri Kopru, Luxa, zaradi žaljenja časti, obrekovanja in nevarnih groženj. Dasi ravno se je s pričami dokazalo, da je Almerigogna oklufat župnika in mu zagrozil: »Sčavo, nevredni služabnik Kristusov, mi te bomo naučili pozdravljati »Dober dan«! in mu po krivem očital razna »protitalijanska« dejanja v listu, se je vendar s pomočjo predsednika senata in državnega pravdnika pri razpravi stvar popolnoma izpremenila, tako da je bil v resnici tožitelj toženeč, toženci pa tožitelji. Državni pravdnik je v svojem govoru tožence očrtaval kot sovražnika Italije in predlagal oprostitev obtožencev, češ ker se tožitelju dokaz resnice nikakor ni posrečilo. Največji greh župnika Luxa je bil pač ta, da je ljudstvu, ki je skoraj izključno naše narodnosti, propovedoval dvojezično, ne pa samo italijanski, kakor je zahteval od njega državni pravdnik, da ni delil otrokom italijanskih knjižic, da je z ljudmi govoril po naše in dasiravno znajo tudi italijanski in da je občeval z nekim učiteljem, ki je »znan slovenski nacionalist«. Toženci so bili oproščeni in tožitelj mora plačati stroške razprave.

Fašistični tisk je z velikimskimi zadostjenjem poročal o tej razpravi in povdarjal, da je tak postopek edino pravi, če se hoče storiti enkrat za vselej konec slovenskemu hujskaštvu. Kakor se zdi, je bila potem ravno ta razprava, oziroma navdušenje, ki ga je potrdila v vseh fašističnih vodilnih krogih, vsaj posredni povod, da se je za prošlo soboto, 11. t. m., sklical v Trst šestdeset vseh primorskih fašističnih provincijalnih tajnikov, da bi se na tem sestanku razpravljalo o »vprašanju drugorodcev«.

Sestanka so se udeležili provincijalni politični federacijski tajniki vseh šestih primorskih provincij, tržaške, pulške, dalmatinske (zadrške), reške, gorške in videmske. Službeno poročilo, ki je zelo kratko, pravi, da se je dosegel popoln sporazum glede enotnega postopanja v »vprašanjih drugorodcev« in raznih gospodarskih vprašanjih in dodaja, da se bo izvršila skupna intervencija pri osrednji vladi in generalnem tajništvu stranke, da se izvede tem sestanku začetni enotni program. Kaj vsebuje ta program, se more sklepati iz komentarja, ki ga je dodal »Il Popolo di Trieste« temu službenemu poročilu. V tem komentarju je rečeno: »Mnogo juljskih vprašanj že dolgo časa čaka rešitve. Dovolj je, če se omejnijo vprašanja, ki se nanašajo na drugorodce... Slovenski učitelji, slovenski duhovniki, slovenska kulturna društva itd., so taki anahronizmi in protislovja v Kraljini, ki je dobrih devet let anektirana in kjer ni nikarkršnega slovenskega izobraževalnega razreda, da je treba nemudoma nadeti zavoro naši (faški) prizanesljivosti in strpljivosti. Obmejne pokrajine imajo nalogo, da visoko dvigajo ugled Italije ob vzhodni meji. Naši mejaši morajo moč naše vlade in energio fašizma meriti po delovanju v teh provincijah. Z boljšim izrazom bi se politika, ki so jo pričeli sedaj federacijski tajniki, mogla imenovati »politika jadranskega edinstva«, zlasti se z ozirom na Zadar, ki je po svojem zastopniku v duhu celotno prisostvoval temu sestanku. Bodisi politično, bodisi v prometnem pogledu

Jadransko morje ne sme biti samo najbolj italijansko med vsemi morji, temveč morajo tudi to resnico stalno čutili države, ki so nam sosedje. Ne gre torej niti za tržaška, niti krajinska, temveč nacionalna vprašanja. Seveda pa je potrebno, da glede teh vprašanj vlada med jadranskimi obmejnimi provincijami kar najpopolnejše soglasje. One morajo najti skupen politični in gospodarski naslov in da se potem predloži vladi... Juljski fašizem bo znal to delo za enotno postopanje obmejnih pokrajin in duševno pojačenje krajinske politike tudi zaradi njenega vpliva na inozemstvo, vršiti z vso vneto, taktiko in razumno.

S tem je pač povedano vse, kar se je hotelo in se ni hotelo povedati o bodočem fašističnem načinu reševanja »vprašanja drugorodcev«. Slovensko učiteljstvo, slovenska duhovščina, slovenska društva, kulturna in gospodarska — saj so razpravljali tudi o gospodarskih vprašanjih in je znano, da fašisti v zadnjih časih posvečajo vso svojo skrb zlasti posojilnicam in drugim našim gospodarskim društvom — vse to je anahronizem in protislovje, naravnost nemogoče, izključeno v deželi, ki je že devet let pod italijanskim gospostvom. Vse te ostanke slovenskega narodnega življenja je treba nemudoma ugonobiti, zatreti. Na ta način bo potem sosed na oni strani meje, Jugoslavija, spoznala moč fašistovske vlade in energio fašizma, tako bo stalno čutila, da je Jadran najbolj italijansko morje med vsemi morji. In vse to se dožee s pomočjo »jadranskega političnega edinstva«, ki pomeni, da bodo odsele vse »jadranske obmejne provincije« delovale sporazumno, složno, enotno na končno zatretje vsega našega narodnega življenja na Primorskem.

Ta program se je torej začrtal v soboto, 11. t. m. Sedaj je le še treba zanj odobritve s strani vodstva stranke in gospoda Mussolinija, ki si ga bodo primorski voditelji fašizma izposlovali s skupno intervencijo in potem se začne nemudoma izvajati. Ko pa de glava zadnjega našega učitelja, zadnjega našega duhovnika, zadnjega našega razumnika, ko bo zatrito zadnje naše narodno društvo, ko bo preprosti narod pripuščten popolnoma sam sebi in fašističnim priganjem, tedaj bo »vprašanje drugorodcev« končno rešeno in Italija bo lahko mirno in brez skrbi zrla na svojo vzhodno mejo!...

Sklepi mednarodne konference dela

Zeneva, 14. junija. (že). Mednarodna konferenca dela je včeraj koncem seje soglasno odobrila načrt glede bolniškega zavarovanja poljedelskih delavcev.

Italijanski delegat de Michelis je predlagal, naj se pri prihodnji mednarodni konferenci dela razpravlja o delovni pogodbi in o ustanovitvi sodišč za spravo in arbitražo v mednarodnih konfliktih. Belgijski delegat Mertens je predlagal, naj se varuje pravo inozemskih delavcev na socialna zavarovanja.

Danes je nadaljevala konferenca razpravo o vprašanju sindikalne svobode. K besedi so se priglasi številni zastopniki raznih držav, kakor je konferenca glasovala o raznih izpreminjalnih predlogih. Nekaj predlogov je konferenca odklonila, medtem ko je odobrila med drugim predlog argentinskega delegata Uraina, naj se prizna delavskim sindikatom juridična osebnost.

Popoldne je konferenca razpravljala o bolniškem zavarovanju delavstva. Poročilo o tem vprašanju je podal španski delegat Gascon y Marin. O tem poročilu se je vnela razprava, v katero so posegli švicarski, belgijski, nemški in češkoslovaški delegati. Več točk poročila je odobrila konferenca brez diskusije in končno odobrila soglasno predloženi načrt v prvem čitanju s 95 glasovi. Nadalje se je konferenca bavila z vprašanjem sindikalne svobode. Belgijski delegat Mertens je izjavil, da delavstvo odklanja večinoma predloge, ki so bili stavljeni glede tega vprašanja in da bodo njihovi zastopniki glasovali proti stavljenim predlogom. Konferenca je nato odklonila predloge s 50 glasovi proti 42.

Na intervencijo ravnatelja biroja dela Alberta Thomasa je konferenca sklenila, da se to vprašanje preda v razpravo tozadevni komisiji.

Turške vojne priprave

Dunaj, 14. junija. d. »Arbeiter Zeitung« objavlja pismo svojega posebnega poročevalca v Smirni o razmerah v Turčiji. Poročevalec naglašja, da ima današnji režim popolnoma značaj vojaške diktature. Sodoba Turčija se po svojem notranjem državnem ustroju popolnoma približuje fašistični Italiji, dasiravno ne stoji z Italijo v nikakih prijateljskih odnosih. Cela vrsta novih zakonskih osnutkov posledice militarizacije celokupnega prebivalstva. Ustanavljajo se posebna instruktorska taborišča za mladino, v katerih se vrše pod vodstvom aktivnih oficirjev tedensko po enkrat vojaško vaje. Na univerzah se vrše posebni tečaj za vojno zgodovino, taktiko in strategijo, tako da so slušatelji univerz obtem izobražujejo za rezervne oficirje. Tudi otroške organizacije zasledujejo predvsem vojaško vzgojo. Izdelava municije je monopolizirana, za zgradbo značne flote pa je uveden poseben davok. Vlada posveča posebno pozornost zgradbi železnicega omrežja, pri čemur upošteva predvsem strateški značaj poedinih prog. V dohodni dobi se bo znatno pomnožila tudi vojna mornarica. Vsa Turčija je danes eno samo vojaško taborišče.

Slovenski meščani v Celju

Celje, 14. junija.

Po sijajni zmagi slovenskega meščanstva pri celjskih občinskih volitvah v mesecu septembru 1924. se je odtrgal del takrat priporočene slovenske večine radi vpliva raznih radikalnih in klerikalnih častiteljstev, ki izrabljajo na zvit način nemštvo v znane svoje namene. Preprečil je sprejetje v finančnem odseku pripravljene ter soglasno odobrenega rednega občinskega proračuna za leto 1927., dosegel razpust mestnega sveta ter povzročil sedanje občinske volitve v Celju.

Res je, da je naše stališče sedaj težje kakor je bilo l. 1924., kajti prejšnji naši slovenski tovariši in zavezniki sedaj nemštvo na ljubo uprizarjajo proti nam brezprimerno obrekovano borbo, pozabivši, da so imeli doslej pri občini ne samo priliko za kritiko, ampak tudi možnost in dolžnost direktnega sodelovanja in soddločevanja. Ako so se temu namenoma odtgnili iz političnih in strankarskih ozirav, ako niso hoteli ali niso mogli delati, so vredni obsodbe oni, ne pa stranka, ki ima v teh razmerah vse težje delo pa tudi odgovornost.

Kljub temu pa v interesu lepega našega mesta, nam dragega domovja, ne omagamo, ker vidimo, da moramo: 1.) žal še naprej najodločnejše braniti slovenski značaj Celja in vseh naprav, ki so v zvezi z vplivom, pa tudi delom mestnega sveta; 2.) skrbeti za gospodarski in kulturni napredek celjskega mesta, v kolikor je to le kolikaj možno spričo težke gospodarske krize in splošne preobremenitve vseh stanov. Naše ulice in ceste rabijo še razširjenje in obnovo. Potrebna je regulacija Savinje in nov most, potrebne so mestne stanovanjske stavbe in pospeševanje stanovanjskega gibanja v mestu sploh. Potrebne so reforme cele občinske uprave, da ne naštevamo še raznih kulturnih in socialnih institucij, ki so potrebne deloma izpopolnitve, deloma se morajo ustanoviti.

Ako stopimo danes znova pred volilce, zatrjujemo, da bomo istotako resno, pošteno in v zavesti velike odgovornosti v okviru danih sredstev skrbeli za napredek mesta, blagor njega meščanov tudi za naprej kakor smo kot največja organizirana politična skupina delali doslej. Zavednost in odločnost našega slovenskega volilstva, ki ga zastopamo brez omahovanja doslej, nam bo tudi v bodoče najboljša opora.

Kandidatje SDS:

Dr. Juro Hrašovec, odvetnik, Ivan Rebek, tovarnar, dr. Ernest Kalan, odvetnik, Ivan Ravnikar, trgovec, Franc Mravljak, profesor, dr. Anton Božič,

Napeto razmerje med Moskvo in Varšavo

Poljska zavrača neosnovane trditve sovjetov. - Optimistične izjave zunanjega ministra Zaleskega. — Pesimistična nemška sodba. — Danes se prične proces proti morilcu Vojkova

Varšava, 14. junija. d. V komentarjih o drugi sovjetski noti glede umora poslanika Vojkova naglašja tisk, da je vlada storila vse, da omili položaj. Poljska vlada v zvezi s tem nikakor ne more razpravljati o napetosti med Anglijo in Rusijo, ker ji to brani že diplomatski takt. Glede zahteve sovjetske Rusije, naj bi Poljska izgnala vse ruske emigrante, ki ne odobravajo sovjetske vlade, naglašja tisk, da bi morala sovjetska Rusija v tem slučaju izgnati iz Rusije vse tretjo internacionalno, ker je njeno delovanje naprejeno proti interesom Poljske. Poljska si želi mirno in sporazumno likvidacijo tega spora in bo iskreno obžalovala, če bo Rusija še nadalje s takimi zahtevami na onemogočila. Poljska vlada je storila vse, kar je bilo v njeni moči in kar odgovarja mednarodnim običajem, da ta tragični umor, ki se je slučajno izvršil na poljskem ozemlju, ne da bi motil prijateljskih odnosov med obema državama. Več se od Poljske ne more zahtevati.

Organ ministrskega predsednika Pilsudskega naglašja, da otežuje ostri in ofenzivni ton sovjetske note, ki vsebuje neutemeljene obdolžitve, mirno razpravo o tej zadevi. Oficijozna »Epoka« naglašja, da more poljska javnost na to noto odgovarjati deloma z molkom, deloma pa z odločno zavrnitvijo neosnovanih obdolžitve.

Varšava, 14. junija. be. Vlada zaenkrat ne namerava odgovoriti na drugo sovjetsko noto. Poslanik v Moskvi je dobil nalog, naj prepriča sovjetsko vlado o neresničnosti trditve. Po vseh iz Rige, namerava sovjetska vlada v prihodnjih dneh izročiti poljskemu poslaniku v Moskvi tretjo noto, v kateri bo zahtevala takojšnjo izpopolnitev vseh svojih že v prejšnjima notama sporočenih zahtev.

Zeneva, 14. junija. d. Poljski zunanji minister Zaleski je podal novinarjem daljšo izjavo o zadnji sovjetski noti ter je med drugim naglasil, da tvori ta nota primeren temelj za ureditev vseh spornih vprašanj. Sovjetska vlada stavi tri zahteve: Prva zahteva, ki se tiče stroge in objektivne preiskave zločina, je že izpolnjena. Storitve je izročil sodišču. »Zgovarjati se bo moral pred prekim sodom, ki postuje naglo in ki lahko izreka tudi smrtne kazni. Preiskava se je izvršila temeljito. Samo v Varšavi je bilo izvršenih 50 hišnih preiskav pri vseh osebah, ki so bile z morilecem kakorkoli v zvezi. Poljska nima nikakega interesa, da bi trpela in vzdrževala na svojem ozemlju organizacije, ki škodujejo dobrim odnosom s svojimi sosedi.

Kar se tiče druge ruske zahteve glede sodelovanja sovjetskega zastopnika v preiskavi, obstojajo tozadevno točna zakonska določila. Oškodovane ima po obstoječih zakonih vselej pravico, da se osebno udeležuje predstave in imenuje tudi svoje priče? Glede tretje zahteve, v kateri se naglašja potreba razpusta in onemogočitve proti sovjetski Rusiji naperjenih terorističnih organizacij, je minister Zaleski naglasil, da take organizacije na Poljskem po obstoječih zakonih sploh ne smejo in ne morejo obstojati. Če more sovjetska Rusija tozadevno podati kakor točnejše podatke, vlada ne bo oklevala,

odvetnik, Drago Bernardi, hotelir, dr. Drago Hočevar, zdravnik, Ivan Prekoršek, upravitelj bolnice, Drago Sirc, trgovec, Aleksander Potrato, železniški uradnik, Franjo Voglar, šolski upravitelj, Jernej Golčar, sodar, Josip Cotič, delavec, Karel Loibner, trgovec, Fran Dolžan, kleparski mojster, Martin Mastnak, profesor, Otmar Zidarič, invalid, Avgust Drukar, notar, Josip Filipčič, gostilničar, Janko Cergol, poštni poduradnik, Alojzij Kroflič, mesar, Karel Gregorič, hišni posestnik, Viktor Debenjak, trgovec, Joško Bizjak, šolski upravitelj, Miha Vrenko, mizarski mojster, Ivan Fortunat, železničar, Slavko Raič, profesor, Anton Mirnik, poštni upravitelj, Alojzij Žagar, drž. uradnik in invalid, Drago Pertot, kamnoseški mojster, Josip Steinhöcher, železničar, Pavel Černe, kapetan v pok.

Namestniki:

Anton Robek, gostilničar, Vojko Arko, lekarnar, dr. Milan Orožen, odvetnik, Anton Cvahte, davčni upravitelj, Adolf Bervar, kancelist, Jožef Likar, čevljarški pomočnik in invalid, Janko Lešničar, ravnatelj Zdravne zveze, Iv. Kamjovšek, slikarski mojster, Albert Medvedšek, pisarniški uradnik, Ivan Rapotec, železničar v pokoju, dr. Milko Hrašovec, odvetnik, Ivan Meznarič, poštni poduradnik, Tomo Gačeša, kamnosek, Janko Orožen, profesor, Pavel Zabukošek, knjigovodja, dr. Davorin Rus, državni pravdnik, Josip Gabrovšek, železničar, Vinko Lavrenčič, kleparski pomočnik, Ivan Rihteršič, nadučitelj v pokoju, Jože Steblovnik, ključničar, Aleksander Hlavač, restavrat, Pavel Deream, knjigovodja, Fr. Vidmar, drž. redar v pok., Alojzij Luznik, učitelj v pok., Janko Božič, trgovec, Florijan Jelen, sprevodnik, Josip Pogacar, sodni nadoficijal v pok., Stefan Horvat, zasebni uradnik, dr. Ludvik Černe, zdravnik, Anton Rebek, ključničar, Anton Tajč, dežnarski pomočnik, Franc Kaube, kletar.

Samostojna demokratska stranka v Celju

priredi danes
v sredo, dne 15. junija 1927.
točno ob pol 9. zvečer

volilni shod

za volitve v občinski odbor v mali dvorani

»Celjskega doma«.

Narodni volilci, pridite polnoštevno!

Cerkvenikovo »Očiščenje« v Mariboru

Mariborsko gledališče je videlo v ponedeljek zvečer zopet domačo premijero, Angela Cerkvenika najnovejšo dramo »Očiščenje«, ki je imenuje pisatelj »Križev pot vseh onih, ki so verovali v lepoto in ljubezen«. O delu je spregovoril obširneje že ptujski poročevalec v »Jutru«, ker je priredil krstno predstavo te drame gosp. Bratina v Ptuj. V koliko je drama prodrla v Mariboru, je po ponedeljkovi premijeri težko soditi. Gledališče je bilo namreč do polovice prazno, kar tem bolj obžalujemo, ker je bil to poslovljni večer gosp. Bratine. Od te strani se je izkazala naša publika še skoro vedno nevaležnico napram umetnikom. To ni prav. Stvar zapuša grenke spomine.

Drama gosp. Cerkvenika je gotovo krepko in umetniško delo, ki učinkuje razburljivo na živce in daje misliti. Če je drama tudi reprodukcija fantazije in ne zahtevano od nje samo ogledala možnega, resničnega življenja, potem je tudi »Očiščenje« drama, seve več ali manj nepopolna. Razvije se v šestih slikah, koje najslabša je menda prva, najmočnejša druga, ki je tudi našo publiko ogrela. Neštete dialoge in samogovore pa bo moral pisatelj temeljito krajšati in seve pri tem paziti, da igra ne zgubi na moči. Ideje steer niso originalne. Spominjali smo se »Pferijerije«, Cankarjevega Škuke in nešteti, ki so hoteli biti apostoli in dvigniti Magdaleno iz močvirja, pa razkrinkavati gnublo družbe, dvojno moralo filistrov itd. Cerkvenik je vse te probleme prav lepo vezal in družil, tako da ne vplivajo dolgočasno. Jezik je sočen, mestoma celo prepočetni, tako da jemlje verjetnost, zlasti v predzadnji sliki, ko pregovarja žena moža, naj jo pelje v smrt.

Igralci so mnogo pripomogli k uspehu igre. V prvi sliki pa so bili tudi oni slabi (Bratina in Bukšekova). Pozneje so se dvignili. Prijetno je iznenadil zlasti gosp. Kaukler iz Ptuja, medtem ko je Starčeva tudi to pot bolehal na svoji stari bibi, na neresničnost doživlja. Po daljšem presledku pa smo v našem gledališču uživali zopet moderno scenografijo umetniške roke gosp. Vala Bratine. Za mariborsko gledališče je gotovo škoda, da nima Bratine med svojim dramskim ansamblom.

a. r.

Politične beležke

Klerikalci bi radi za sebe nove »mrvice« raz vladno mizo

»Obzore« priobčuje iz Ljubljane sledeče poročilo o stališču SLS napram sedanji vladi:

Položaj, kakor se razvija v Beogradu, je povzročil v Sloveniji veliko zanimanje, ker so vse stranke z ozirom na težak gospodarski položaj v Sloveniji prisiljene, da iščejo sodelovanje na vladi v kakršnikoli kombinaciji. Tako so pristaši SLS prepričani, da bo SLS stopila v vlado s kakršnokoli stranko, pa naj bo to radikalna ali demokratska. V političnem oziru je značilen uvodnik »Slovenca«, v katerem pravi o sedanjem položaju med drugim: Današnja vladna kombinacija se je rodila v glavah nekih politikov, ki so hoteli dosedanje politično tradicijo presekati od zgoraj. Ta zamisel je trenutno zmogala z ozirom na brezglavost parlamentarne garniture. Dosedanja vlada pa ni mogla izvesti svoje zamisli, ker je brez zaslona v narodu. Danes vlada ne more storiti drugega kakor da prepusti narodnim zastopnikom svobodno pot do kralja in da propusti drugim svobodne roke za sestavo parlamentarne narodne vlade. Ta odkrita želja klerikalcev za parlamentarno vlado se tolmači s tem, da bi klerikalci bili pripravljeni podpirati vsako vladno kombinacijo, samo da dosežejo za Slovenijo (to se pravi za svojo stranko) nekaj mrvice. Klerikalci uvidevajo, da bodo izgubili slovenskega kmeta, ako mu ne pribore nekaj realnih uspehov. — »Obzorova« informacija je točna. Vprašanje pa je, ali si bodo klerikalci izvojevali pot do ministrskih stolcev. Se večje vprašanje pa je, ali bi klerikalna vlada Slovencem kaj koristila. Zadnje ministrovanje SLS je bilo katastrofalno za Slovenijo. Se ena taka zmaga....

Nova komedija z atentatom na Radića

Zagreb, 14. junija.

Danes so se širile po Zagrebu najrazličnejše verzije o nameravanem atentatu na Stjepana Radića. Dopisnik »Jutra« se je obrnil na preiskovalnega sodnika ter dobil naslednje informacije:

Pretekli četrtek je prejel Stjepan Radić po pošti pismo, pisano z zelo primitivno pisavo. Pismo je nosilo podpis »Rizik«. V pismu mu neznanka sporoča, da je med vožnjo na progi med Zagrebom in Brodom ukradla torbico neke neznane boljše gospe. V torbici je bilo 5000 Din, med denarjem pa je bilo tudi dvoje pisem, ki jih pošilja njemu, ker ga bodo gotovo zanimala. Eno teh pisem je pisano s strojem in podaja načrt za atentat na Stjepana Radića. V pismu se točno navaja, po kateri poti hodi Radić, kadar gre na sejo oblasne skupščine, ter da so v Zagrebu že zbrani zaročniki iz »Sarajeva in Beograda, da ga ubijejo. Atentata pa da ne bodo izvršili z revolverji, marveč z nožem, ker je to manj nevarno in jim bo beg lažje uspel. V pismu se nadalje navaja, da se zaročniki sestajajo v pisarni velikega župana, v sobi, kjer je zaposlena neka uradnica....

Radić se je teh pisem silno ustrašil ter jih takoj izročil sodišču, ki je poverilo preiskavo zagrebški policiji. Policija je takoj začela iskanje v pismu označenim uradnikom velikega župana. Osumljenka je odločno zanikala vsako krivdo in naglasila, da ji o celi zadevi ni sploh ničesar znanega. Preiskava je dognela, da je bilo inkriminirano pismo res natipkano na njenem stroju. Policija je v zvezi s tem aretirala tudi nekega oficijala velikega župana, ker je podan sum, da je on natipkal pismo in ga iz maševanja podtaknil omenjeni uradnici, da bi jo spravil v neprimliko. Nedolžnost osumljenega uradnice je danes že več ali manj dokazana. Preiskava proti uradniku je še v teku in se bo iz cele zadeve razplela večja politična afer ali pa enako smešna farsa, kakor z znanim »atentatom« na Radića v Stari Pazovi.

Rusi obstreljevali poljsko letalo

Varšava, 14. junija. (be.) Ruski vojski so obstreljevali poljsko letalo, ki je pomotoma prišlo v Rusijo. Poljska vlada je odredila strogo preiskavo.

Vremenska katastrofa v ČSR

Praga, 14. junija. s. Zadnja vremenska katastrofa na Češkoslovaškem je napravila ogromno škodo. Na mnogih krajih je vsa žetev uničena.

Celo mesto zgorelo

London, 14. junija. s. Mesto Fresno v Kaliforniji je postalo žrtev velikega požara. Škoda znaša četrto milijona funtov šterlingov.

Tudi v Rusiji zgorelo celo mesto

Moskva, 14. junija. (be.) Strahovit požar je popolnoma unedel mesto Pugačev. Pri katastrofi je našlo smrt 25 oseb, med njimi veliko število otrok.

Angleško delavstvo in alkohol

London, 14. junija. s. Sklep delavske stranke, da naj bi se v protest proti zakonu o delavskih organizacijah vzdržalo delavstvo 6 mesecev alkoholnih pijač, je prepadel.

Naši kraji in ljudje

Češkoslovaški gostje v Ljubljani

Bela Ljubljana sprejema goste. Sprejema in pozdravlja jih na način, ki daje čuti pristno slovansko gostoljubnost. V kratkem se nam obljube poset češkoslovaških parlamentarcev, ki so Slovenijo gotovo obdržali v lepem spominu od lanskega poseta.

Včeraj dopoldne smo dobili v Ljubljano poset češkoslovaške omladine — 27 gostov, profesorjev in dijakov visoke šole za poljedelstvo v Brnu. Druge goste so pozdravili ob prihodu zagrebškega vlaka ob 10. na kolodvoru slovenski tovariši in profesorji. Po priručnih razgovorih so ekskurzisti ob 11.50 nadaljevali pot na Gorenjsko.

Zvečer ob 22.15 je Ljubljana sprejela drugo skupino gostov iz bratske Češkoslovaške: Zvezo češkoslovaških faktorjev.

Kakor znano, so gostje po lepem sprejemu na jugoslovenskih tleh v Mariboru in dalje v Zagrebu odšli do morja in dalje v Italijo, odkoder so snoči prispeli v Ljubljano.

Na kolodvoru so jih pričakovali njihovi ljubljanski kolegi s svojimi damami, zastopniki grafičnega delavstva ter zastopniki društev, ki gojijo stike s češkoslovaškim narodom.

Takoj po prihodu vlaka je na peronu glavnega kolodvora pozdravil goste predsednik Zveze faktorjev za Slovenijo g. Fr. Štrukelj s povdarnostjo, da lahko v svoji ožji domovini sprejema in pozdravi goste kakor brat brate.

Po tem pozdravu so stopile do dam češkoslovaških gostov domače dame in jim poklonile lepe šopke. Pevski zbor »Grafike« pa je zapel v pozdrav nekaj lepih pesmic.

V imenu Zveze jugoslovenskega grafičnega delavstva je nato pozdravil goste g. Krašovec Kot zastopnik »Česke občine« v Ljubljani je pozdravil goste univ. prof. dr. Král, v imenu Čsl.-jugsl. lige g. ravatelj Rasto Pustoslavšek, izraziljoč upanje, da se bodo gostje pri nas počutili kakor doma in da jim bo ostal njihov poset v Sloveniji vedno v lepem spominu.

Na vse prisrčne pozdrave je odgovoril predsednik Zveze češkoslovaških faktorjev g. Jan Mally z vzhvalnimi besedami. Omenil je, da so se češkoslovaški bratje, vozeči se proti Postojni dobro zavedali, da se vozijo po zemlji zaslužnih bratov. Na poti po italijanskih tleh in občudujoč lepote Benečije niso občutili tistega ognja in čustev, ki so jih oblieli, ko so zopet stopili čez mejo Jugoslavije, kjer so se takoj zavedli, da se vračajo med brate. Med svoje tovariše prihajajo tudi, da se pogovore o svoji stroki in si dokazujejo, da je tudi slovenska grafična umetnost visoko razvita in da je mogoče jo še bolj povzdigniti.

Po teh sprejemnih pozdravih so se gostje odpravili z avtomobili v hotel »Štrukelj« in si danes dopoldne ogledajo zanimivosti Ljubljane.

Z estetsko vzgojo k splošnemu napredku!

Se nekaj o razstavi v ženski realni gimnaziji

Včeraj se je zatvorila razstava risb in ročnih del na ženski realni gimnaziji. Kakor prva dva dneva, je bil tudi včerajšnji obisk razveseljen znak zanimanja najširšega občinstva za šolsko delo naših licej. Vsi obiskovalci so z laskavimi besedami hvaležni presenetljive sadove dela, šolanja in okusa. V zvezi z že objavljenim poročilom v sobotnem »Jutru« smo prejeli še eno sodbu, ki jo priobčujemo v izpolnitvev prvega poročila:

Razstava risb in ročnih del na ženski realni gimnaziji je po kakovosti razstavljenih izdelkov vzrasla nad nivo običajnih šolskih razstav. Tudi na drugih dekliških zavodih se gojita ta dva predmeta, ali delo ljubljanskih licej nam kaže pravilna vzgoja na poti, ki bi jih morale ubrati tudi druge šole. Želeli bi bilo, da bi se ta razstava pokazala v manjših slovenskih mestih, ker smo prepričani, da bi nudila veliko vzpodbudo in učitelstvu in staršem, posebej pa še našemu ženstvu. Zakaj iz izdelkov, ki so jih razstavile učence ženske realne gimnazije, se jasno vidi smotrna estetska vzgoja, kakor je pri nas nismo poznali. Uveljavlja se načelo, da naj si vsaka učen-

ka pridobi spretnost risanja, ki ji bo koristila v praktičnem življenju; naj se kar najbolj upelje v ornamentiko, spozna barve in njih učinkovitost in si podpre čut za lepoto s temeljitim poznavanjem tehnike risanja, slikanja in drobni ročni del. Ta smoter je hvalje vreden, saj lahko — če bodo krenile tudi druge šole v to smer — prinese pravo renesanso našega nacionalnega stila v obleki, opremljenosti stanovanj itd. To, kar so delale neke naše kmetice v majhnem obsegu, bi utegnile ob taki vzgoji dobiti nov, širši obseg, prilagoden duhu časa in modernim potrebam. Tako pri risanju kakor pri ročnih delih se polaga velika važnost na to, da se uporabljajo v ornamentiki slovenski in v širšem smislu tudi slovenski vzorci, sicer pa se navajajo učence k individualnemu delu. Vse to je pokazalo razveseljen napredek tako tehničnega znanja in spretnosti kakor estetskega okusa. Oba predmeta se harmonično podpirata in izpopolnjujeta, do neke mere pa primore k takemu uspehu tudi splošna vzgoja na tem odličnem zavodu, ki daje naraščajo slovenske ženske inteligence mimo obsežnega znanja tudi vzgojo estetskega čuta in pravo srčno kulturo.

Uspehi v risanju hvaljivo dobro učno metodo g. prof. Fr. Podrekarja. Izmed mnogih učenk kažeta dve (Znidaršič in Slana) naraven slikarski talent, vse ostale pa ljubezen do predmeta ter veliko prihodnosti in okusa. Kako precizno in nežno so izvedene razne alegorije, ornamentični sliki motivi iz faune in flore; zavijačke, stilizirane cvetlice itd. Posebno ugaja nagelj na oknu: pravi vzorec dobre tehnične šole! Zlasti je treba omeniti učenke Fetičovo, N. Zagarjevo, Kasteličovo in Debečvevo. Naturalističnega risanja se goji le toliko, kolikor je potrebno, sicer pa se osredotočuje šola na ornamentiko, kar se nam zdi na dekliškem zavodu edino pravilno.

Najboljše in najbolj značilne del razstave so tvorila ženska ročna dela, ki jih poučuje na zavodu gđ. Stanovnikova. Medtem ko je pri risanju zastopana zgolj nižja gimnazija, vidimo tu ves razvoj od prve do osme šole. Splošne smernice smo povdarili že v uvodu, posebnosti, ki so značilne za vzgojo naših srednješolk k praktičnemu in lepemu hkrati, pa je toliko, da jim spričo ozko odmerjenega prostora ne moremo posvetiti pozornosti, ki bi jo zaslužile. Ne več, kje bi bolj občudovali žensko prihodnost in v ubranih motivih izraženo nežnost: v križnih in ploščatih vbodih ali v tehniki à la Richelieu, v slikanju z iglo ali v fino kvačkanih blazinicah, v goblinjskih delih ali v kitajski imitaciji ali pa v ljubko izdelanem perilu vseh vrst in posteljni opremi? Povsod vidiš smotrno šolanje, marljivost, stremljenje k izpopolnitvi, povsod voljo k estetski individualizaciji. Kako lepe so kvačkane krizanteme, s kako natančnostjo so okrašene mape! Izmed mnogih pridnih delavk naj omenimo samo imena Šuklje, Dekle, Znidaršič, Mekina, v kolikor niso bila omenjena že v prvem poročilu.

Starši učenek naše ženske realne gimnazije so lahko tedaj tudi v tej panogah zadovoljni z vzgojo in nje uspehi. Širša javnost pa naj s priznanjem spremlja šolanje naših bodočih izobraženek.

Za spomenik kralja Petra!

Ne moremo reči, da so naše sedanje finančne in gospodarske razmere sijajne. Če pa kdo hvali srečne predvojnne čase, v katerih da sta se cedila mleko in med, so to povsem prazni utisi, ki nam jih je bila zapustila vojna in poveljna težka mizerija.

Ali bo kdaj boljše? V odgovor samo to: Gorje ljudstvu, ki je zapustilo ideale! Gorje narodu, ki mu niso mar višje misli, ki ne črpa zgledov in bodrila iz zgodovine svojih čednostnih prednikov, gorje narodu, ki misli, da je s streho in hlebom rešeno njegovo življenje vprašanje. Kakor starši vzgajajo svojo decu v poštenosti, marljivosti, skromnosti z dobrim zgledom in z besedo, tako se narod vzgaja z zgodovino in s podrobnim delom idealnih, narod vzgajajočih organizacij. Čim bolj bo vse to doseglo svoj namen, tem lepše se bodo razvijale naše socialne razmere. Brez idealov ni blagostanja. In ne pripoznamo, da bi bile danes tako težke razmere, da bi morali reči: za moko imamo, za kvas in sol pa ne. Zbiramo sklad, da postavimo spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju, ki je v naši

zgodovini brez dvoma eden najznačilnejših pojavov. Narod ga bo ohranil v spominu kot vrstnika kraljeviča Marka in kralja Matjaža. Globoko morajo poseči veliki narodi v svojo zgodovino, da najdejo osebo, ki ima zanje tolik pomen, kakor ga ima naš Peter Mrkonjić v zgodovini naših iskrenih težnji po ujedinenju jugoslovenskega naroda. Naš človek je po rodu. Njegovo življenje je prepletala ena sama skrb in neumoren trud za našo svobodo. Boril se je za njo s čudovito hrabrostjo skupaj s preprostimi vojščaki, spoznaval je ljudstvo in trpel z njim. Njegovo nepopisno hrepenenje po svobodi ga je tiralo do tega, da je sivolasi starec prešel v snegu in mrazu divje alpske gore, deležen vseh muk in trpljenja v stalnem stiku z narodom, ki mu je žilavo prerokoval zlato zario ob polemanju življenja. Dočkal je svobodo in v njej presrečen zašnil trudne oči.

Kdo je za nas boljši učitelj ljubezni do

domovine, nego naš Peter Mrkonjić? Pred njim, pred narodnim kraljem neprisljano klanjamo svoje glave v spoštovanju, ljubezni in hvalečnosti!

Zgiba se Sokolstvo in pristopa, zavedajoč se teh resnic in svojega narodnega poslanstva, k akciji, da prispeva po možnosti k spomeniku svojega Staroste-vzornika.

Ljubljanski Sokol priredi 16. t. m. (v primeru slabega vremena pa 19. t. m.) popoldne na vrtu Narodnega doma ljudsko slavnost, katere čisti donos je namenjen skladu za naš spomenik. Vesel pojav, da odbor za postavitev spomenika ne stoji osamljen. Sokolstvo pojmuje njegove težnje: dvigati hoče narod in vzgajati dobre državljane, katerih idealnost daje sankcijo za razvoj dobrih socialnih razmer in vsestranskega narodnega blagostanja.

Vahjo se na prireditve vsi, zlasti oni, ki manj zmorejo, pa so dobre volje, da primaknejo h kamnu kamen, dokler ne bo zbrana vsota, s katero bo mogoče postaviti spomenik, vreden prvega velikega kralja zedinjene Jugoslavije, spomenik, ki bo v ponos hvalečnim Slovincem in kras stolnemu njihovega mesta. Narodnemu kralju naj narod zida spomenik!

Slavnostno razvite sokolskega prapora v Laškem
minulo nedeljo s starostjo dr. Rošem, kumico Marijo dr. Rošovo in podžupanom Elsbaherjem na desni strani odr.

Pozor pred kačami!

Pravijo, da je letos gadje leto. Na Gorenjskem se je dogodilo že več gadjih vzgizov in vohbe je število strupenih kač letos prav veliko. Ko bo začela nastopati vročina, bo seveda opasnost pred njimi tem večja. O najnovejšem primeru nam poroča iz Rudnika:

V ponedeljek dopoldne je hlapec posestnika in gostilničarja Nebca na Orlihi (občina Rudnik pri Ljubljani) razstavljal travo na travniku. Nemaodoma ga je ugriznil gad in hlapec so morali takoj odpeljati k zdravniku, ki ga je rešil smrtno nevarnosti.

„Jadranska Straža“ na Barju

Važno društvo je imelo res izvrstno misel, da je priredilo veselico na Barju z vožnjo po Ljubljani, ki naj se ponovi čim prej. Preverjeni smo, da bi bila še mnogo bolj obiskana kot nedeljska, ker se prav noben udeleženec ni vrnil nezadovoljen domov. Prekrasno popoldne je privabilo na špico in ob dolnarne Sportnega kluba na tisoče gledalcev, ki so občudovali gibčno floto okusno okrašenih čolnikov, in veliko vrhušnega »baroka« pod poveljstvom orjaškega admirala g. Joška Jelovška, ki je z motornim vlačilcem potegnil največji, lepo z zastavicami okrašen čoln po Ljubljani do Mokarja. V čolnu je igrala živahna komada železničarska godba »Sloga«, da je bila vožnja vsem prekratka. Razen godbe sta pa izletniki zabavala tudi doberman g. Grila, ki sta vztrajno spremljala plavaje veliki čoln prav do cilja. Bučno so pozdravili floto v mestnem kopališču, ki je bilo polno kopalcev. Veselo ladjeje sta pa prehitela dva motorna čolna, ki sta žvigala z gosti med Ljubljano in Mokarjem. Tam je bilo za zabavo prav dobro preskrbljeno, saj so sodelovale naše izkušene dame, ge.: Majaronova, Zbaničnikova, Stetlova, Andrejkova, profesorica Šifer, Bahovčeva, Svetličeva, Jovanovičeva, Skafarjeva in Pristova in postrežljive gospodinjice. Da je bil z izletom po Ljubljani združen tudi »tribolov«, s prav čednimi dobili, je čisto v slogu prireditve, za smeh so pa skrbeli fantje, ki so z zavezanimi očmi zbijali visoko na drogu visečo salamo. Višek je pa dobra volja doslega, ko je bil kuhan delikatni golaž, pravo remek delo g. Bože Račiča, ravatelja zavoda za žensko obrt. Njegova šola za žensko ročno dela naj bi se izpopolnila še s poukom kuharske umetnosti. Dobrot je bilo na veselici res polno in ni tuda, da sta bila z uspešno prireditvijo zadovoljna tudi predsednik društva gosp. dr. Marn in glavni aranžer gosp. dr. Fetič, upamo pa, da bo zadovoljen tudi društveni blaginji. Zabava, ki se je udeležilo mnogo kmetijskega ljudstva in Ljubljancov, med njimi tudi simpatični francoski konzul Richard, je bila res domajša in prijetna, da so jo le neradi zapuščali izvrstno razpoloženi obiskovalci in ob povratku je odmevalo petje iz vseh čolnov in krasno poletno noč. Želimo, naj bi veselica imela uspeh tudi v tem oziru, da bi se Ljubljana zopet oživela, kakor nekdanje čase, ko so Ljubljanci svoje največje svečanosti slavili še na nji in so najvišje goste, da, celo cesarje, vozili po lepi reki. Že 1. 1079. so plemenitši uprizarili na nji bojne igre in tudi Valvasor poroča, da je bila Ljubljana glavno zabavišče meščanov. Velike slavnosti so se vršile na njej l. 1660. ko je bil na nji cesar Leopold I. in l. 1728. ko je obiskal naše mesto cesar Karel VI. Zlasti živahno in veselo pa je bilo na Ljubljani koncem XVIII. in začetkom XIX. stoletja, posebno po odhodu Francozov l. 1797. Takrat so strljali tudi s kanonom, da so ljudem na Zabljah šipe po oknih ponotale in je brez števila tudi vltun pertleko zale prodajati, kakor piše Vodnik v svojih »Novicah«. Ob naroči Napoleonovi l. 1810. in ob slavnosti leta 1814. v spomin zmage nad Francozi, se je nad 200 s evetnim oblečenim latij in črtov vozilo po Ljubljani ob razsvetljavi, umetnim ognjem, grmenjem topov in možnarjev.

P. n. občinstvu!

Vodstvo kina »Ljubljanski dvor« vjudno naznanja, da bo kino vsled popravilanj in renoviranj prostora od 15. junija do 14. julija t. l. zaprt.

Vodstvo kina »Ljubljanski dvor« se p. n. občinstvu najupolejše zahvaljuje za dosedanj obisk in se priporoča za nadaljno naklonenost v novi sezoni.

Vodstvo kina »Ljubljanski dvor«

zaporu popolnoma miren in postaja skoro melanholičen...

Ljubljanski »kolesarji« so na glas kot neznanstvo preveljani, zato silno nevarni umovci, ki so zlasti sedaj spomlad in polni neverjetno agilni. V mestu se vsako leto sproti organizira veččlanska »kolesarska« družba, čije glavne je navadno star maček, ki je predsedel že marsikakega kosček svojega življenja po zaparih. Mlade pomagaje izbira zelo previdno. Ti morajo biti prvi vztrajni in dovolj premeteni za to specijalno stroko tatov, in drugič morajo dobro kolesariti.

Kljub dobri organizaciji tatov koles se je policiji vedno posrečilo še dokaj hitro zajeti take »kolesarske« družbe, a letos ji presneto nagujajo.

Kriminalni organi se trudijo na vse načine, da zalotijo vsaj enega tatov, vendar jim to do sedaj še ni uspelo. Tatvine pa se množe od dneva do dneva. Ne pomaga in ne zaleže niti moderna ključavnica na kolesih. Kolesa zmanjkujejo previdnim in naprednim »astnikom izpred trgovin, iz gostilniških vež, izpred vrat stanovanj in celo iz kleti, kjer jih nekateri hranijo ponoči. Letos manjka samo še par senzacionalnejših tatvin izpred justične ali policijske palače, kakršnih se je pripetilo lani prav lepo število.

Da so tatovi koles naravnost vzornu pridni, dokazuje dejstvo, da je bilo samo tekom zadnjih 14 dni pokradenih v Ljubljani nad 10 koles. Niso pa vžeta ona v ljubljanski okolici. Kam izginjajo ukradena kolesa, je policiji skrivnost. Med »kolesarji« bo bržkone tudi kak brezposelni mehanik, ki ukradena kolesa sproti predeluje in jih tatovi nato spravljajo v denar po deželi, ali celo izven Slovenije.

Danes dopoldne se je vsedel neznan tat na kolo upravitelja rudnika Orle g. Adolfa Jeršinovca. Tat je 2000 Din vredno, popolnoma novo kolo iztaknil v veži hiše št. 4 v Tavčarjevi ulici, kjer se nahaja pisarni odvetnika dr. Lovrenčiča. Drugo kolo je bilo odpeljano včeraj mesarskemu pomočniku Josipu Avblju in sicer iz veže Vidmarjeve gostilne na Izanski cesti št. 42. V obeh primerih policija za tatovi nima nikakega pravega sledu.

Štiridesetletnica gasilskega društva v Hrastniku

V nedeljo, dne 19. t. m. se bo vršila v Hrastniku proslava 40 letnice gasilskega društva in obenem otvoritev novega gasilskega doma. Iz društvene zgodovine posnemamo, da je Hrastnik ustanovil svoje društvo skupno s Trboveljci. Po kratkem razmahu, ki se je pokazal v delovanju tekom prvih let, se je društvo Trbovlje-Hrastnik

Ivan Sorčan, 40 let društveni tajnik

razdelilo na dve samostojni, popolnoma neodvisni društvi: Trbovlje in Hrastnik. Prvi načelnik hrastniškega društva je bil g. Peter Ruckl, za njim pa so se vrstili gospodje Ferdo Roš, Ivan Meke, Alojz Podmenik, Josip Dolinšek in Peter Bauerheim, ki stoji še danes na čelu društva. Od vseh onih, ki so kumovali društvu ob ustanovitvi, vrši še sedaj tajniške posle g. Ivan Sorčan, nadučitelj v pokroju, ki je bil ves čas, torej celih 40 let društveni tajnik. Malo je društev, ki bi se lahko ponašali s takimi vztrajnimi možmi, kakor je on. Za izredne zasluge ga je društvo pred šestimi leti izvolilo za svojega častnega člana, predlanskim pa je bil za uspešno delo v gasilski službi odlikovan s srebrno kolajno. Poleg g. Sorčana so bili istočasno odlikovani tudi g. Alojz Podmenik, Peter Bauerheim in Jernej Hrup, prvi z zlato, druga dva pa s srebrno kolajno. Častnim članom je društvo izvolilo tudi še g. Alojzija Podmenika ter Josipa Dolinška, dva zaslužna načelnika, ki sta pa že oba umrla. Po prevratu je stopil v gasilске vrste agilni sedanji poveljnik Avgust Dolinšek, kateremu je pripisovati krepek razvoj društva v zadnjih letih. Na njegovo inicijativno se je prav kar dogradil nov, moderno urejen gasilski dom, ki bo odprt v nedeljo. K lepemu jubileju se pridružujemo tudi mi s čestitko in željo, naj se društvo in v bodoče razvija in združuje v svojem okrilju zavedne Hrastničane. Jubilant Sorčanu pa kličemo: Še na mnoga leta!

O čem govori Ljubljana?

O krvavem zločinu v Trnovem. — O nemurni podjetnosti tatov koles.

Ljubljana, 14. junija
Ljubljana danes še vedno živi pod dojmo brutalnega zločina na Trnovskem pristanu. Pogovori na cesti, v stanovanjih ter v gostinjah se sučejo samo okrog krvavega dogodka. Čujejo se seveda najrazličnejši komentarji, ki pa izzevne v enodušno obsodbo bestialnosti in načina nočnega napada.

Stanje napadene Jerice Ažmanove je oba dneva enako. Ker ima prezezan sapnik, ne more govoriti. V splošnem je precej oslabela, kar ni čuda, saj je izgubila skoro pol drug liter krvi. Vendar bo, ako ne nastopijo komplikacije, ostala pri življenju. Zdravniki jo bodo operirali šele čez nekaj dni, ko se opomore.

Roparski napadalec Viljem Grah bo jutri izročen sodišču. Sedaj se nahaja še v policijskih zaparih. Mladenčič ne napravi vtisa zakrknjenega grešnika. Po zaslišanju raznih indirektnih prič in Jerice Ažmanove same, ki je kraško na kos papirja opisala krvavi dogodek policijskemu nadzorniku g. Žaideli, ki vodi preiskavo, je ta danes zaslišal tudi zločinca. Grah svojega dejanja po prvotnem priznanju na trnovski stražnici ni skušal tajiti niti ne dosti omilili.

Kaj prav za prav ga je privedlo do zločina, pravi, niti sam ne ve. Zločinec je v

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Sreda, 15.: »Večni mladeniči«. D.

Ljubljanska opera:

Sreda, 15.: »Brivce seviliški«. Izv. Gostovanje v Kranju.

Cetrtek, 16.: »Grofica Marica«. Opereta. Izven. Gostovanje v Kranju.

Mariborsko gledališče:

Sreda, 15.: ob 20.: »Akademija«.

Cetrtek, 16.: ob 20.: »Sveta«. Premijera.

»Grofica arieta«, priljubljena opereta, so uprizarili v nedeljo 19. t. m. v ljubljanskem opernem gledališču po znanih cenah. Ker je čisti dobiček predstave namenjen »Bolniškemu fondu« gledaliških članov, se vabi p. n. občinstvo ob tej priliki, da napolni gledališče.

Redna letna skupščina strokovne organizacije gledaliških igralcev se vrši prve dni meseca julija v Beogradu. Ljubljana bo zastopana po treh delegatih.

Gostovanje operne pevke Teiko Kiwe v ljubljanski operi odpovedano. Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani obvešča tem po-

tom p. n. občinstvo, ki je rezerviralo sedeže za predstavo ge. Teiko Kiwe, da se gostovanje ne vrši, ker poje umernica to partijo v italijanskem jeziku, o čemur uprava prej ni bila obveščena.

Nušečev »Svet« na mariborskem odru. Na praznik, v cetrtek 16. t. m. ob 20. se vprizori v mariborskem gledališču ena najučinkovitejših Nušečevih komedij »Svet« v režiji g. J. Koviča. Delo odlikuje duhovita zasnova, lapidarni dijalogi in neprislilene komične situacije. V glavnih vlogah nastopita ga. Bukšekova in g. Grom.

Literarne nagrade Francoske Akademije. Francoska Akademija je pravkar razdelila svoje literarne nagrade za l. 1927. Veliko nagrado v znesku 10.000 frankov je prejel pisatelj de Pesquidoux za svoja zbrana dela. Drugo nagrado, ki znaša 5000 frankov, je dobil Joseph Kessel za svoj roman »Cista srca«. Prof. Driault je prejel 2000 frankov za razpravo »Napoleon in Evropa«. 6000 frankov, ustanova Paula Flata, pa je bilo razdeljeno med dvojico pisateljev: med Andreja Lamandéja za roman »Deca stoletja« in Ropasa, pisatelja romana »Naš nepokoj«.

»Hovanščina« v Draždaah. V draždanški operi se je dne 10. junija prvič pela Morskega »Hovanščina«. Delo je doseglo lep uspeh in splošno priznanje pri kritiki.

— in jim diši še danes. To si slisal ob tržnih in sejamskih dnevih toliko prijaznih »očka« in »mamca«. Če pa ta »očka« in »mamca« nista hotela ničesar kupiti, je zletel za njima prijazen pozdrav: »windischer Hund«, »windischer Trottel« ali kaj sličnega. Zlati časi!

Naj zadostuje za enkrat. Če pa želita »Slovenec« in »Celjanka« še kaj sličnih cvetov, sem rade volje na razpolago. Kdor se druži s takimi ljudmi, ki so s Slovenci tako prijazno postopali, ni vreden, da nosi slovensko ime in vsak pravi Slovenec mu mora obrniti hrbet, pa naj bo kakršnega koli prepričanja. X.

Iz Kranja

— Dobro uspela tombola v Strazišču. V nedeljo popoldne se je vršila v Strazišču javna tombola, tukajšnjega Sokolskega društva. Čisti dobiček pojde za Sokolski dom. Na »Zelenih pantah« poleg Gasilskega doma so se začele takoj po 14. uri zbirati množice ljudstva, ki so z zanimanjem ogledovale krasne razstavljene dobrotke. Radi vedno novega dotoka ljudi, se je tombola zakasnila skoraj za poldrugo uro. Udeležbo cenimo na 2000 oseb. Prvi dobiček, komplet no spalno opravo je dobila Marija Porenta, posestnikova hčerka iz Sp. Bitnja; II. dobiček, živalski stroj, Simon Trillar, posestnik v Strazišču; III. dobiček, moško kolo, Franca Golob, žena železničarja v Strazišču; IV. dobiček, vrečo pšenične moke, Jernej Demšar, sodar, Strazišče; V. dobiček, zaboj mila, Franc Škofic, posestnikov sin; Ilovka; VI. dobiček, zaboj sladkorne, Pavel Eržen, posestnikov sin, Srednje Bitnje. Darovalcem in obiskovalcem iskrena hvala!

— Točen pričetek nočnejše operne predstave. Opozorjamo občinstvo, da prične operna predstava »Sevski brivci« novoceno točno ob 20. in da se bodo vrata v dvorano takoj zaklenila.

— Zabavni večer priredili nocoj Slovenska Citalica in veliki dvorani Narodnega doma po končani operni predstavi na čast gostom ljubljanske opere. Sodeluje domači citalinski orkester.

— Mrtvaški prevoz bratov Klimešev. Včeraj ob 5. jutraj so pripeljali z avtomobilom ljubljanskega pogrebneга zavoda truplo Edvarda Klimeša, veletrgovca, ki je dne 3. t. m. utonil z mlajšim bratom Rudolfom, bančnim uradnikom, pri kopanju v Savi pod Zidanim mostom. Truplo mlajšega brata so takoj našli in pripeljali v Kranj, truplo starejšega pa so potegnili iz Save šele predvčeršnjim po dolgotrajnem iskanju pri Radečah. Sedaj ležita oba brata na mrtvaškem odru v mrtvašnici na kranjskem pokopališču. Krsti sta pokriti s številnimi vencji. V četrtek ob 15. ju bodo prepeljali na kolodvor, od koder ju pošljejo v domači kraj Pterovo na Češkoslovaškem.

Iz Tržica

— Koliko povijte Tržič mesa? Marsikoga bo zanimalo, koliko smo v preteklem letu pojedli v Tržiču mesa. V mestni klavnicnici se je zaklalo 34 bikov, 384 volov, 192 krav, 740 telet, 57 junic, 537 ovac, 45 kozličkov, 18 koz, 105 svinj in 380 prašičev, skupaj torej čez 2300 glav živine. Ako bi mogli prešteti še perutnino, bi nastala vsota spoštovanja vredna številka, ki bi pričala, da so Tržičani prav pogumni mesojedci.

— Stanja Planinskega doma na Kovčah napreduje prav lepo. Židar Rotar je s temeljem že gotov in pridejo sedaj že tesarji na delo. Upati je, da bo dom odprtjen že 15. avgusta t. l. Planincev je v našem kotu vsako nedeljo več.

— Bolezen med učiteljstvom. Gdč. Marija Podbojca, učiteljica na meščanski šoli, se je vračala v terek z binkoštnih počitnic v Tržič. Za postajo Naklo je je nenadoma začelo dušiti, kakor ji je vdrla kri iz grla. Kravale je vso pot do Tržiča. Zdravnik je odredil vse potrebno, dokler ne bo zmogla za prevoz v Ljubljano, odnosno na kliniko v Zagrebu, da preiščejo, kaj jo je zadelo. Gdč. Bogomila Benedik, istakota učiteljica na meščanski šoli, je bila pretekli teden operirana za vnetjem slepiča in se sedaj zdravi doma na Bledu. Letos si je torej izbrala bolezen za svoje žrtve tržičke učiteljice. Na osnovni šoli je zbolel g. upravitelj Paternost, ki je prosil za dopust do konca tekočega šolskega leta.

Iz Zagorja

— Drekotji državni železnice. Kakor znano pohaja mnogo turistov na prijazno Sv. Goro, saj je letošnjih obiskovalcev za beleženih že nad 900 v turistiški knjigi. Ker se vlak št. 629, ki odhaja iz Ljubljane ob 21.22 ne ustavi na postaji Savi, a bi se ga turisti gotovo posluževali, naj ravnateljstvo po možnosti upošteva želje turistov ter odredi, da se vlak ustavi na postaji Sava pri Zagorju.

— Smrtina kosa. V nedeljo je preminul po dolgi bolezni vpok. rud. poduradnik Miha Drnovšek. Pokojnik se je udeležoval vedno v naprednem delovanju, kadar ga je klicala dolžnost. Pogreb se je vršil v terek popoldne ob veliki udeležbi občinstva in tovarišev. N. v. m. p. l.

— Za kruhom. V Rtnji v Srbijo je dne 14. t. m. odšlo več rudarjev iz revizije Kisovce. Ondotni rudnik rabi več izvezljivih kopačev, ki imajo poleg dobrega zasluga tudi življenjske potrebnosti po nižjih cenah. Radi vednega praznovanja so tukajšnji rudarji popolnoma izprani, boj za obstanek jih je dovedel, da si poiščejo boljše zasluge drugje.

z— Blagoslovljenje vodovoda. V nedeljo popoldne se je pri izvrtju vršil blagoslov vodovoda in je g. župnik imel primeren govor. Slavnosti se je poleg številno zbrancev občinstva udeležil tudi srečni glavni g. Podboj. Pri prosti zabavi je igrala lud. godba, za okrepčevanje pa je skrbel g. M. Drnovšek iz Kotredeža.

Suha skladišča

se oddajo takoj v najem.

Oskrbti se tudi; prevoz. Pogoji in cena po dogovoru. Reflektanti naj sporoče naslov na Poštni predal 102, Ljubljana. 7069-

Sokol

V. pokrajinski zlet JSS in otvoritev Sokolskega Tabora v Ljubljani 1927.

Iz seje slavnostnega odbora dne 10. junija 1927. Predseduje savezni starosta br. E. Gangl. Tajnik zletnega odbora br. Flegar podala podrobno poročilo o dosedanjih pripravah za zlet, nato odbor predela po referatu predsednika finančnega odbora br. Turka ves proračun in ga končnovaljavno odobri. Pri obravnavi proračuna se predelajo postavke vsakega zletnega odseka posebej.

Za tiskovine strogo tehničnega značaja skrbi savezni T. O. sam, vse priprave za zlet, ki jih rabi T. O. pa skrbi zletni odbor. Sem spada tudi preskrba telovadnega orodja, ki naj ga zletni odbor izposodi pri ljubljanskih in okoliških društvih. Tahn. odbor izdelala podrobni vzpored in navodila za zlet, ki jih odposlje društvom in župam ter priobli tudi v Prednaji ter deloma tudi v dnevnem časopisu.

Za goste naj bodo v zletnih dneh na razpolago štirje avtomobili, dalje sobe za stanovanja in vsa prehrana ter primerno število prostorov na zletišču in na Taboru pri vseh prireditvah.

Namesto besedila za koral bo komponiral br. Adamič besedilo »Borci Sokola«, zato se pri otvoritvi Tabora poje Adamičeva kompozicija »Molitev«, ki je bila zložena za vsesokolski zlet. Pozdravni večer dne 27. junija na čast gostom se vrši na Taboru v veliki dvorani in na telovadišču pri pogrnjenih mizah s kratkim koncertnim programom, katerega aranžma prevzame br. Prelovce. Po daljši debati se končno sklene, da zaradi tolikih ovir in težko, ki so deloma tehničnega deloma finančnega značaja opusti vzporeditev zletne scene pod imenom: Za solnce in svobodo. Tehten razlog za opustitev scene je tudi pomanjkanje časa v zletnih dneh, ker so vzporedni nastopov jako obširni, namesto scene bodo prišlo na vzpored posebne točke žup, ki bi bile sicer morale izostati. Splošno se izraža obžalovanje, da scene ni mogoče vzporediti, zato se sklene naj se besedilo — izdelano za sceno — hrani, da se vporabi pri prihodnji prireditvi.

Zletni vzporedi in kratka navodila za zlet izidejo v posebni brošuri. Vse gradivo za brošuro mora biti najkasneje v rokah propagandnega odseka do 15. junija, da bo mogoče brošuro pravočasno dotiskati. Posobnih lepakov v vzporedi zletni odbor ne bo izdelal, ker bo vse v brošuri, ki bo veljala samo 3 Din.

Navodila stanovanjskega odseka razmnoži osek sam in jih takoj razpošlje vsem društvom v vrhno informacije in potrebnih priprav.

Rediteljski osek stopi v stik z zadrujo izvozkov in s posestniki avtomatov, da se določijo cene za prevoz v Ljubljani za časa zletnih dni, da ne bo v tem pogledu pri tožb, kar je jako mučno zlasti ako niso cene za posamezne proge vnaprejšnje stalno določene. Ravnateljstvo električne cestne železnice se naprosi, da v zletnih dneh uvede priklone vozove.

Prehrana za naraščaj bo skupna, in sicer v Akademskem kolegiu in v »Domovini«. Prehranjevalni osek stopi v dogovor z Zadrujo gostilničarjev, da se določijo cene obedov in večerj po raznih gostlinah. Društva oziroma župe naj stopijo direktno z gostilničarji v dogovor ter si naroče potrebno število obedov pri onih gostlinah, ki si jih sami izberejo, sicer bo prehranjevalni osek odkazal vsaki župi samo rajon, katerega naj so držli. Zletni odbor prevzame rad posredovalno vlogo zaradi prehrane, ne more pa prevzeti odgovornosti niti napram župi niti napram gostilničarju.

Na zletišču ostane ena stran stojišč prosta za članstvo v zletnim znakom, za kar skrbi rediteljski zbor.

Železniški osek poroča, da še vedno nima odgovora generalne direktije v Beogradu glede znižanja voznih cen. Tako zakasnelost naravno ovira delo železniškega odseka, toda vse urednice ne izdajo nič.

Prijave žup, ki je zanje zlet obvezno, so došle izvezim Gorenjsko župo. Izkazujejo doselej 760 telovadcev, 450 telovadk, 329 moških in 270 ženskega naraščaja. Članov v kroju 840. Skupno je prijavljenih 1570 članov in 820 članic. Prijave so poslate tudi župe Niš, Kragujevac in Tuzla, med temi se zlasti odlikuje župa Niš po velikem številu.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 14. junija 1927.

Višina barometra 808.8

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlaž.	Smern. vetra	Brzina v metrih	Oblak. 0-10	Padavine
Opazovanja								
Ljubljana (dvorec) ...	7. 14. 21.	764.1 762.4 762.0	14.1 24.0 21.0	88 43 63	mimo W 6 SW 6	0 2 10	dež	1.5
Maribor ...		763.5	19.0	76	SW 6	2		
Zagreb ...		763.7	18.0	88	W 2	0		
Beograd ...	8.	762.6	18.0	74	NNW 1	9	dež	17.0
Sarajevo ...								
Skopje ...		761.0	20.0	63	mimo	4	dež	2.0
Split ...		760.8	20.0	66	mimo	0		
Dubrovnik ...		761.5	24.0	55	mimo	0		
Praha ...	7.	763.4	13.0	—	mimo	0	dež	1.0

Solnce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.48, luna vzhaja ob 19.36, zahaja ob 3.6.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani: 24.8 C, najnižja 11.2 C.

Dunajsko vremensko napoved za nedeljo: Oblačno, motenje po nevihtah.

Dunajsko vremensko napoved za sredo: V južnih Alpah oblačno, semintja deževno. Toplo.

Tržaško vremensko napoved za sredo: Lahki vetrovi iz prvega kvadranta. Nebo spremenljivo, a večinoma jasno. Temperatura od 18 do 27 stopinj. Morje mirno.

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „Ženska hvala“
Izprati s Schichtovim
Terpentinovim milom.

Gospodarstvo

Motivacija povišanja blagovnih tarif

Včeraj dopoldne se je v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani vršila ponovna anketa gospodarskih krogov o nameravanem povišanju železniških blagovnih tarif.

Iz referata zborničnega tajnika gosp. Ivana Mohoriča posnemamo, da je generalna direktija državnih železnic navedla na seji tarifnega odbora, ki se je vršila 11. t. m., dva glavna vzroka za to povišanje: 1.) resorni računski deficit prometa ministrstva, povzročen zaradi nizkih železniških tarif, in 2.) nepravilno razmerje med današnjimi cenami gotovih vrst blaga ter vozninami v primeri s predvojnimi razmerjem.

Ta dva argumenta pa ne držita, kakor je to zbornica ločno ugotovila. Do tarifne reforme v l. 1925. so bile naše železnice aktivne za 1182 milijonov Din (dohodki 7599.8, izdatki 6413.6 milijona Din). Za proračunsko leto 1925./26., oziroma 1926./27. pa je znašal deficit prometa ministrstva po podatkih finančnega oddelka GDDZ 300, odnosno 186 milijonov Din, skupaj torej 486 milijonov Din ali 41 % deficita prejšnjih let. Ta deficit, ki predstavlja 10, odnosno 7 % letnih izdatkov, pa je le navidezno. Od proračuna prometa ministrstva za l. 1925./26. odpadne na izdatke, ki ne spadajo v redni proračun prometa ministrstva, 740 milijonov Din (za gradbo novih železnic 106.5, za obnovno voznega parka 145 milijonov Din) ali 150 % več, kakor pa znaša deficit. V letu 1926./27. pa se je situacija navzlic izrednim razmeram še poslabšala (deficit za 40 % manjši). Račun pa je tudi za leto zaključil z deficitom le zaradi abnormnih izdatkov, kajti 165 milijonov Din ali 88 % deficita je odpadlo v tem letu samo za gradbo novih železnic. Ta argument torej ne drži in ne more služiti za motivacijo nameravane povišanja tarif.

Drugi argument pa nam dokazuje, s kakšno površnostjo utemeljuje GDDZ povišanje tarif. GDDZ navede dva primera. Cena premoga je danes 30 krat višja, cena drvom pa 20 krat višja kakor pred vojno, medtem ko so vozine za premog in drva le 10, odnosno 7 krat višje. Kakšna kakovost blaga je tu mišljena, GDDZ ne navede. Te številke nikakor ne odgovarjajo dejanskemu stanju. Povprečna cena vseh vrst trboveljskega premoga znaša danes 23 Din za 100 kg, predvojna povprečna cena pa je znašala 1.40 krome. Premog je torej le 16 krat dražji, kar odgovarja splošnemu indeksu cen. Tudi cene premoga iz državnih rudnikov so le 11—16 krat višje kakor pred vojno. Angliški premog je celo pod zlato pariteto. Cene drvom pa so danes tako nizke, da komaj dosežejo zlato pariteto (11 krat), za drugovrstno blago še manj.

Če je GDDZ naziranj, da posamezne tarife niso v pravih razmerjih s cenami blaga, potem naj izvede sistematično revizijo celotne blagovne klasifikacije.

Obširna tozadevna spomenika naše zbornice, ki je bila na tej anketi redigirana, bo v prihodnjih dneh predložena tarifnemu odboru.

Resolucije svetovne gospodarske konference

Obširne resolucije svetovne gospodarske konference so bile pred kratkim objavljene v izvirnem tekstu. Te resolucije, ki so rezultat temeljitih študij svetovnih gospodarskih razmer kakor tudi vseh faktorjev, ki ovirajo razvoj in napredek trgovine, industrije in kmetijstva, bodo imele brez dvoma močan vpliv na bodočo smer gospodarske politike predvsem evropskih držav. Zato je potrebno, da se tudi naša javnost z njimi bliže seznani.

Zal, nam prostor ne dopušta, da bi te resolucije objavili v polnem obsegu. Skušali bomo njih vsebino podati v skrajšani obliki, ne da bi pri tem celoten utis utrpel škodo.

Resolucijam je kot uvod dodano poročilo predsednika konference Theunisa, ki navede nastopne misli:

Svetovna gospodarska konferenca, ki je bila sestavljena iz zastopnikov različnih interesnih skupin in političnih sistemov, je obravnavala pereče gospodarske probleme z mednarodnega stališča. Prepričala se je, da prinaša izmenjava blaga bodisi med pripadniki iste države ali pa med pripadniki različnih držav obema strankama koristi. To koristi se še povečajo, če se vrši izmenjava med dežalami, ki so za produkcijo gotovih vrst blaga najbolj pripravne in imajo za to največje možnosti in pripomočke. Normalna izmenjava blaga se mora vršiti torej pod pogojem, da se v različnih državah proizvajajo predvsem oni proizvodi, katere je mogoče producirati pod najugodnejšimi in najekonomičnejšimi pogoji.

Konflikte gospodarske narave in divergenče gospodarskih interesov se smatrajo kot najresnejši in trajni izvor nevarnosti za svetovni mir. Naša najvažnejša in najbolj pereča naloga obstoji v tem, da se doseže sporazum v gotovih za ohranitev miru važnih političnih principih.

Izkušnje prejšnjih let so pokazale, da je bila desoraznizacija, povzročena po svetovni vojni, usodnejša kakor pa vsa neposredna opustošenja. Danes ne primanjkuje več delovnih sil, produkcijskih sredstev in na-

ravnih pripomočkov za produkcijo, pač pa obstojajo ovire za popolno izrabo obstoječe produkcijske kapacitete. Ovire, ki onemogočajo prosto cirkulacijo dela, kapitala in proizvodov, ne dopuščajo, da bi se gospodarsko življenje regeneriralo.

Za odstranitev teh ovir so potrebni skupni ukrepi, ki bi se naslanjali na mednarodne dogovore.

I. Splošne resolucije.

Gotove težkoče v evropskem gospodarstvu so se pričele že pred vojno. Celo preteklo stoletje so izvenevropski kontinenti proizvajali predvsem sirovine in jih dobavljali Evropi v zamenjavo za industrijske proizvode. Industrializacija teh kontinentov, ki se je pričela že pred vojno, pa je postavila Evropo v neugoden položaj. Če hoče torej Evropa svoj gospodarski položaj izboljšati, mora racionalizirati svojo produkcijo in spraviti v sklad pogoje gospodarskega življenja posameznih držav. Danes je težje smatrati Evropo kot gospodarsko enoto kakor pa pred vojno. Temu je kriv na eni strani pretiran gospodarski nacionalizem, na drugi strani pa gospodarske posledice teritorialnih sprememb. Pod temi okolnostmi trpi normalna izmenjava dobrin med številnimi državami. Delitev dela med posameznimi evropskimi državami pa je skrajno otežkočena. Evropska trgovina nujno potrebuje več svobode, in to v trgovini s ostalimi kontinenti kakor tudi v trgovini med posameznimi evropskimi državami. Nadaljevanje resolucij sledi.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (14. t. m.) Pšenica: baška, 76 kg, 2 % 0—320. Turšica: baška, 1 vagon 185; banatska, 3 vagoni 180; banatska, do 15. julija, Donava, 10 vagonov 191. Moka: baška, 0.8, 1 vagon 465; baška, 0.8, 1 vagon 400. Tendence nespremenjene.

Živalski sejem v Mariboru (14. t. m.) Dagon 11 konj, 8 bikov, 211 volov, 353 krav, 12 telet, skupaj 555 glav. Povprečne cene za kg žive teže: debeli voli 8 — 8.75, poldebili 7 do 7.50, plemenski 6 — 6.50, bikji za klanje 6 do 6.50, glavne krave debele 6 — 7, plemenske 5 — 6, glavne za klobasarje 2.25 do 3.50, molzne 5.50 do 6.50, breje 5.50 — 6.50, mlada živina 6.50 — 8.75, teleta 11 Din. — Prodanih je bilo 340 komadov; od tega za izvoz v Avstrijo 61. Mesne cene: govedina 8 do 11, teletina 12.50 — 20, svinjsko 17 do 30 Din. Kupčija živahna.

Dunajska borza za kmetijske produkte (13. t. m.) Mlačna poročila iz Amerike koncem minulega tedna in nazadujoča notranja budimpeštanskega terminskega tržišča so na Dunaju povzročila mlačno razpoloženje za pšenico in rž. Domača pšenica se je pocenila za 25, madžarska in jugoslovenska pa za 50 grošev pri 100 kg. Rž je za 25 grošev cenejša. Nasprotno pa je turšiča cenejša. Oves nespremenjen. Notirajo vključno blagovno-prometni davek brez carine za 100 kg v šilingih: pšenica: domača 44.25 — 44.75, madžarska Tisa (78—80 kg) 50 — 50.50; rž: 41.50 — 42.75; turšiča: 25; oves: domača 35.50 — 36.

Dunajski goveji sejem (13. t. m.) Dagon 3061 glav; od teh 290 iz Jugoslavije. Ob mlačnem prometu so ostale vse cene nespremenjene; le bikji so se za malenkost pocenili. Za kg žive teže notirajo: voli I. 1.60 do 1.80 (izjemno 1.85 — 2), II. 1.20 — 1.50, III. 1 — 1.15, bikji 1.20 — 1.45 (1.65), krave 0.85 — 1.35 (1.50), slaba živina 0.70 — 0.90 šilinga.

— Naš uvoz v l. četrtletju 1927 po blagovnih skupinah. Kakor smo že včeraj poročali, je v prvem četrtletju t. l. znašala vrednost našega uvoza 16647 milijona Din. Iz statistične direktije carin je razvidno, da odpade od celokupnega uvoza 6757 milijona Din ali 40.6 % na rastlinske in živalske sirovine, za predvse in na izdelke tekstilne industrije, dalje 2127 milijona Din (12.8 %) na proizvode kmetijstva, 1983 milijona Din (11.9 %) na kovine in izdelke iz kovin, 1184 milijona Din (7.1 %) na stroje, aparate, prevozna sredstva in elektrotehnične predmete, 1169 milijona Din (7 %) na izklopine (rude), mineralna olja in izdelke iz mineralnega olja, 734 milijona Din (4.4 %) na kemije in lekarniške proizvode, 649 milijona Din (3.9 %) na proizvode živinorje, 342 milijona Din (2.1 %) na usnje, krzno in izdelke iz usnja, 24 milijona Din (1.4 %) na proizvode kmetijske industrije itd. Pretečni del našega uvoza odpade torej na tekstilno blago in sirovine, vendar pa je uvoz tekstilnega blaga v zvezi z razvojem domače tekstilne industrije v zadnjih letih znatno nazadoval. Tako je vrednost uvoza tekstilnega blaga padla od 2120.6 milijona Din (20.470 ton) v l. 1925. na 1599 milijona Din (16.722 ton) v l. 1926.

— Poštna hranilnica in lombard Vojne škode. Poštna hranilnica je pred kratkim izdala cirkular, v katerem opozarja dolžnike, ki so prejeli posojilo na podlagi lombarda obveznic Vojne škode, da so ta posojila samo tromesečna in da se morajo po preteku roka zopet vrniti. Prolongacija je dovoljena le izjemoma 1—2 krat (pri čemur je treba odplačati gotov znesek), vendar Poštna hranilnica ni obvezana posojila prolongirati, temveč more v primeru potrebe zahtevati povračilo celotnega dolga, oziroma prodati zastavljene zadolžnice na borzi. Ta ukrep Poštna hranilnice je povzročil v gospodarskih krogih predvsem v beograjskih veliko iznudenje in kritiko, ker nasprotuje prvotnim

pogojem za lombard Vojne škode pri Poštni hranilnici. — Kakor je razvidno iz zadnjega izkaza Poštna hranilnice (za maj), je ta ukrep Poštna hranilnice v zvezi z nazadovanjem stanja vlog pri tem zavodu. Vloge so namreč tekom maja nazadovale od 370.3 na 328.9 milijona Din. Poštna hranilnica je v početku t. l. zaradi nepričakovanega naraščanja vlog forsirala lombard državnih papirjev. Neplačane blagajniške gotovine Poštna hranilnice so koncem l. 1926. dosegle 150 do 160 milijonov Din. Ta likvidnost je dala svojočasno generalnemu ravnatelju Poštna hranilnice dr. Nedeljkiću povod propagirati najtjeto notranjega državnega posojila. Kakor je podoba, se je situacija na denarnem trgu hitro spremenila. Sicer je denarni trg še vedno likviden, vendar ne več v taki meri, kakor pred meseci, kar je gotovo v zvezi s pripravami za finansiranje bližajoč se letine.

— Obtok novčanic Narodne banke se je povečal v prvem tednu t. m. za 99.35 milijona na 5438.35 milijona Din. Kovinska podloga se je v istem času povečala za 3.39 milijona na 505.99 milijona Din. Stanje posojil pa se je zmanjšalo za 30.14 milijona na 1207.60 milijona Din.

— Dva konkurza v Celju. Konkurs je razglašen o imovini Janka Božiča, trgovca v Celju (prvi zbor 2. julija ob pol 11., oglasitveni rok do 20. julija, ugotovljeni naroki 30. julija ob pol 9.), in o imovini Franca Križarja, trgovca v Celju (prvi zbor 2. julija ob 11., oglasitveni rok do 20. julija, ugotovljeni naroki 30. julija ob 10.).

— Obširna shoda bosta imeli naslednji firmi: Jugoslovenska tekstilna tvornica Mautner, d. d. v Ljubljani, 30. t. m. ob 11. dopoldne pri ravnateljstvu Ljubljanske kreditne banke (na dnevnem redu je tudi valorizacija), in Tiskarna »Sava« v Kranju, d. d., 30. t. m. ob 6. zvečer v tiskarščinskih prostorih.

— Plačilne tečaje velike dunajske trdnice kovinske stroke. Z Dunaja poročajo, da se nahaja v plačilnih tečajih tamošnja veletrdnica kovinske stroke Jakob Neurath. Te dni se je vršilo posvetovanje zastopnikov bank in trdnice, ki so upnice insolventne firme, in se je sklenilo, da se brez odlašanja ugotovi stanje trdnice. Med upniki so tudi štiri angleške banke.

— Znižanje menilnih pristojbin v Madžarski. Iz Budimpešte poročajo, da je madžarsko finančno ministrstvo znalo doseženo menično pristojbino od 0.2 na 0.1 odstotka ne glede na to, ali je akcept izpostavljen v državi ali v inozemstvu.

Borze

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupniški zaključki.) Vrednote: investicijski 845—0, Vojna škoda 343—344, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 197, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantila 98 — 100 (98), Pratičionna 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Trbovlje 0 — 455, Vevče 135 — 0, Stavbna 55 — 65, Sešir 104 — 0. — Blago. Tendence za les in deželne pridelke neizpremenjene. Zaključnih 15 vagonov lesa.

ZAGREB. Vojna škoda je bila danes dalje cenejša. Na aranzma se je zaključila po 344 (včeraj po 343.5) in kasa istotako po 344. Slavonija nespremenjena. — Italija je bila malo krepkejša in se je zaključevala po 313.625 do 314.25. Notirale so devize: Dunaj 800 — 803, Berlin 1348 — 1351, Budimpešta 990.5 — 993.5, Italija 313.01 — 315.51, London 276.1 — 276.9, Newyork 567.7 do 569.9,

Iz življenja in sveta

Dramatska aretacija Leona Daudeta

Obsojeni voditelj francoskih rojalistov, Leon Daudet, noče nastopiti kazni, marveč zabarikadiran v palači Action Francaise čaka, da pridejo ponj policaji in ognjegasci, nakar se uda

Pariz je imel v noči od nedelje na ponedeljek resnično senzacijo. Leon Daudet, ravnatelj «Action Francaise», voditelj francoskih rojalistov, je bil zaradi žalitev od sodišča obsojen na zaporno kazen. Rok za nastop kazni je potekel dne 10. junija. Daudet ga ni upošteval. Po nasvetih prijateljev in političnih pristaev je sklenil upirati se policiji toliko časa, dokler ne podleže on ali njegovi nasprotniki. Zadnje dni po terminu, določenem za nastop kazni, se je dobesedno zabarikadiran v uredniških prostorih svojega lista. To ni bila šala, kajti palača «Action Francaise» stoji sredi Pariza tik postaje St. Lazaire, kjer je podnevi in ponoči velikanski promet.

Na tem eksponiranem mestu so se že od petka dalje vršile demonstracije in protidemonstracije. Daudetovi pristaši so klicali svojega vodjo k oknom, da bi izzivali nasprotnike; ti pa so vrženo jim rokavico vselej pobrali in tako ni bilo pred hišo miru ob nobeni uri. Po ulicah so korakale množice, pripravljene vsak hip na udar. Policiji je bilo spriču te dogodkov zelo trdo postlano; na eni strani ji je bilo od tega, da Daudet čimprej loči od njegove fanatične občine, na drugi strani pa, da vzpostavi mir in zadosti pravici, kateri se je voditelj «Action Francaise» trdovratno upiral. Ker se je število ranjenecv v pouličnih spopadih čedalje bolj večalo, ni preostalo varnostnim organom nič drugega nego naskok na palačo, v kateri se je skrival Leon Daudet.

Daudet bi se bil moral predstaviti profesor prošli petek. Povedal pa je, da ne bo sledil pozivu, ker ne priznava obsojbe. Policija je radi tega konstatirala celo armado svojih ljudi; postavila je na noge 4000 mož in je pritegnila tudi ognjegasce. Okolica «Action Francaise» je bila podobna oblegani trdnjavi. Evidentno je bilo, da se pri Daudetu zlepa ne opravi nič; na poziv, naj se javi sam, je odvrnil: «Če boste čakali name, me ne boste dobili nikoli! Ako sem vam potreben, pridite sami pome!»

Nalog za aretacijo Daudeta je dobil policijski prefekt Chiappe. Po natančno preiščenem načrtu je zasedel vse važne postojanke v bližini hiše, kjer se je skrival uporni obsojenec. Policaji so obkrožili poslopje z večkratnim kordonom. V službi so bili uniformirani policaji in civilni detektivji, vseh vrst pomožne straže in nepregledna vrsta avtomobilov. Daudeta pa je stražilo 1200 zvestih mož, tako zvanih «camelots du roi».

Obleganje je bilo dolgotrajno. Daudet je najprej sporočil, da se ne vda. Med njegovimi možmi so neprestano švigali zaupniki. Delili so orožje in municijo. Že je bila podoba, da pride do krvavega spopada med Daudetovimi pristaši in med policijo in da se utegne stvar razviti v pravcato gveriljo, ki bo divjala po pariških ulicah. Naloga prefekta Chiappeja je torej bila zelo delikatna. Videvši, da ne gre drugače, je dal

Chiappe poslopje obkrožiti tudi od ognjegascev. Cevi so bile pripravljene na vseh straneh, da začno brizgati vodo v hišo in da prisilijo upornike k predaji. Že so gasilci dosegli drugo nadstropje. Na balkonu «Action Francaise» se je tedaj pojavila ogromna trikolora. Izgledalo je že, kakor da je dano znamenje za napad. Chiappe je videl, da je položaj kočljiv in je poslal k Daudetu prvo odposlanstvo.

Seveda ni mogel Chiappejev zaupnik naravnost pred Daudeta. Sprejeli so ga njegovi prijatelji. Začela so se pogajanja. Zaupnik se je vrnil k Chiappeju najprej z informacijami in novimi vprašanji in ko je prinesel odgovor na vse, je šel Daudet izjavil, da ne bo prelivljal krvi. Da ni prišlo do pokolja, pa gre za sluga samo spretne policijskemu prefektu, ki je pokazal toliko tenkočutnosti in človeškega razumevanja, da se je Daudet rajši vdal, kakor bi razpalil sovražnosti sredi Pariza.

Daudet je zahteval, da se njegovo moštvo izpusti in da se nikomur ne skrivi las radi njega. Chiappe je pristal na ta pogoji. Nato so «camelots du roi» odkorakali v četverostopih mimo policije. Orožje so izročili svojim zaupnikom, ki so ga odnesli nazaj v hišo.

Zdaj je prišel na vrsto Daudet sam. Chiappe se je podal k njemu in ga pozval k predaji z besedami: «Gospod Daudet, pri smrti vašega sina vas pozivam, da se izročite meni! Ne govorim z vami kot mož z možem, ampak kot Francoz s Francozom! Vdajte se!»

Leon Daudet se je prikazal na balkonu in odvrnil: «Gospod prefekt, govorili ste z menoj kakor človek! Nočem, da bi se zaradi moje politične zadeve prelivala kri, ki bi lahko razburila deželjo. Izročam se vam! Samo prosim obzirnosti do onih, ki so me hoteli bratiti. Mnogi med njimi so očete in bratje. Njih kazen bi pala name, zato upam, da boste imeli usmiljenje ž njimi!»

Nato je zaoril izza oken «Action Francaise»: Živel Daudet, živel Francija! Prefekt Chiappe pa je salutiral in rekel: «Hvala vam, gospod Daudet!»

Na obrazih vseh «camelots du roi» se je brala ginjenost trenutka. Vrata palače so se odprla in zopet so se vsule na ulico stotine mož, ki so čakale v rezervi, če bi bilo treba pomagati prednjim stražam v boju s policijo. Ko je bila palača izpraznjena, sta pripadljala po stopnicah Leon Daudet in njegov administrator s prijatelji. Daudeta je spremljal njegov intimus Maurras. Pri izhodu sta se ločila; Daudet in upravitelj sta sedla v policijski avtomobil ter se odpeljala na prefekturo, drugi pa so odšli na svoje domove. V desetih minutah je bilo razburljivih prizorov konec.

Na prefekturi je Daudet izrazil željo, da bi rad obiskal svojo ženo na domu. Policija mu je to dovolila v spremstvu pridelenega uradnika. Z doma se je Daudet pripeljal nazaj v prefekturo, kjer so ga zaprli v posebno celico. Vtis njegove predaje je učinkoval v francoski javnosti zelo dobro. Verjetno je, da mu bo kazen, katero mora presedeti v ječi, omiljena in znižana.

Pariz, 14. junija, s. «Journal» izve, da se je tekom današnjega ministrskega sveta, ki se je vršil dopoldne v Elizeju, posvetovalo tudi o slučaju Leona Daudeta. Več ministrov je bilo naziranj, da je treba z ozirom na razburjenje, ki ga je vzbudila njegova afera, uvesti kakršnekoli korake za pomilostitev izdajatelja «Action Francaise». Vlada bo najbrže porabila za to narodni praznik dne 14. julija t. l. ter predlagala pri tej priliki predsedniku republike prošnjo za njegovo pomilostitev.

Uranija zelenilo

preizkušeno sredstvo proti kislemu črviku na trti se dobiva v drogeriji «Sanitas», Celje. (Za dobavo je pa treba vedno oblastno dobavilco za strupe!) 6996-a

Marek se je poravnal

Pred nedavnim časom se je vršila na Dunaju senzacionalna razprava o krivdi izumitelja tehnika Emila Mareka, katerega je avstrijsko dunajsko državno pravdnštvo obdolžilo težke samopoškodbe z namenom, da se okoristi z visoko zavarovalnico. Marek se je bil zavaroval pri zavarovalnici «Anglo Danubian Lloyd» za velikansko vsoto v ameriškem denarju. Zavaroval je bil vsak del svojega telesa posebej. Pri neki manipulaciji z obsekavanjem lesa si je odsekal nogo. Vprašanje, ki so ga obravnavali sodniki, se je glasilo: ali se je Marek poškodoval slučajno ali namenoma. Priče so izpovedovale različno, sodišče pa je na podlagi energičnih izjav Mareka in njegove žene izumitelja kaznovalo z zapornim, ki ga je pa že prestal za časa svoje preiskave.

Na obravnavi se ni razpravljalo o dolžnostih police, ki jih je dokument nalogal zavarovalnici. To je bil problem zase, katerega bi moralo sodišče rešiti šele naknadno. Med tem pa je prišlo med zavarovalnico in med Marekom do sporazuma. Emil Marek se je obvezal umakniti svojo civilno tožbo proti zavarovalnici, če mu zavarovalnica plaša zahtevano vsoto. «Anglo Danubian Lloyd» je nato izročil pravemu zastopniku 240.000 šilingov (približno 2 milijona Din) in zavarovanec se je nato pobotal. Dve tretjini imenovane vsote prejme Marek kot odškodnino za svojo odsekano nogo, nekaj bodo požrli advokati, nekaj pa splošni tožbeni stroški. Če pripomnimo še, da je bil Marek zavarovan za šestkratni znesek dobljene odškodnine, dobimo približno sliko njegove žrtve, pa tudi dobička, ki ga je napravila zavarovalna družba.

Solbach,

najboljši francoski telovadelec. Na letošnjem mednarodnem telovadnem tekmovanju v Angersu je dobil prvo nagrado.

Čudotvorna Mati božja v Abruzzih

«Corriere di Napoli» beleži senzacionalno vest iz Altina v Abruzzih. Na cesti sredi grške v tem kraju stoji hrast, na katerem se baje pojavlja lik Device Marije. Na mestu, kjer raste drevo, je prej stala cerkev. Sedaj stoji od zgradbe še razvaline. K tem razvalinam romajo ljudje, da bi si izprosili milosti od Matere božje.

Romariji, ki prihajajo v Altino, ostanejo pod hrastom po cele dneve ne glede na vročino, ki jih mori in na lakoto, ki jih pritiska.

Prvič se je Devica Marija prikazala letos baje 24. maja. Pod hrastom sta počivali dve sestri, Firmina in Filomela Braccia. Dekleti sta se zelo začudili prikazni in sta iztegnili roki, da bi pobožali Mater božjo. Prikazen pa je v tistem hipu izginila.

Kmet Antonio, sicer nevernik, je pred kratkim šel po poti, ki drži mimo hrasta in je skušal v veliki vročini odločiti vejo, da bi mu služila za senco proti solnčni pripalici. Roka, s katero je segel po veji, mu je naenkrat omahnila in otrpnila. Sedaj leži v postelji in je težko bolan. Drugi slučaj te vrste navaja, da je neki Piferano skušal odtrgati samo listič s hrasta, toda naenkrat je zagledal na hrastu pošast, ki ga je tako oplašila, da je zbežal. Neka neverna kmetica iz Pretore se je hotela na vsak način prepričati, kaj je resničnosti na prikazovanju Matere božje. Šest ali sedemkrat je šla mimo hrasta in je vedno gledala vanj ne da bi kaj opazila. Šele osmič se je do dobra zarila v deblo, kriknila in se zgrudila na tla, moledujoč za milost in usmiljenje. Opazila je namreč na drevesu naenkrat podobo Matere božje s sijočo gloriolo.

Nič več slabega duha iz ust.

Kočljivo vprašanje: slab duh iz ust. Mnogi ga imajo, a se niti ne zavedajo. Samo vedo, da drugi neradi govorijo ž njimi. Pebeco pasta za zobe vas tega obvaruje. Ustna duplina bo čista in sveža.

PEBECO, pasta za zobe.

Raj ljubimcev...

je naslov razkošno opremljenega veselega salonskega vefilima ki nam razkrije tajnost:

Kako si osvojim svojega šefa...?

V glavni vlogi vidimo po daljšem času svetovno znano filmsko zvezdo, vsem dobro znano pod imenom

POLA NEGRI

Krasni naravni po-metki iz očarujoče Floride da o temu s'jajnoemu filmu še posebni čar. Posbno Vas še opozarjamo na bogate najmoderneje toa'ete in izvrstno režijo.

Predstave ob: 4., pol 8. in 9.

Sredina mesta.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Porota

Maribor 14. junija

Prekmurski požigalec

Danes se je moral zagovarjati pred mariborsko poroto 24letni pos. sin Štefan Magdič iz Izakove pri Dolnji Lendavi radi hudodelstva požiga, ker je zažgal v dveh mesecih nič manj kakor trem posestnikom gospodarska poslopja. Najprej je zažgal dne 6. januarja 1927 okrog polnoči pos. Štefanu Žizku živinski in svinjski hlev ki sta mu oba zorela in še podstrešje hiše. Izvedenec je ocenil škodo na 6.700 Din. Štiri tedne pozneje, 2. februarja zopet okrog polnoči, je zažgal Magdič posestniku Stefanu Koutarju kozo slame in mu napravil 4.200 Din škode. Le 5 m od tod je oddaljena hiša, ki sicer ni zorela, pač pa hlev in čez tri tedne, 27. februarja, je zažgal oboženi se posestniku Francu Poredosu hlev in skedenj ter mu povzročil škode 14.291 Din.

Oboženi, ki so ga kmalu izsledili obožniki, je svoje dejanje najprej tajil ter hotel dokazati svoj alibi toda pri tem se je tako zaletel v protislovja da je končno priznal vse tri požige in se izgovarjal samo s pijanostjo. Priznal pa je tudi da je bil na Koutreju jezen, pri drugem posestniku je baje zastoni klical iz hiše neko žensko, ki ga ni pustila ponoči k sebi. Pred sodiščem pa je obdolžil svoje priznanje zopet prekal in začel trdit, da je priznal dejanja le radi sile, storjene mu od orožnikov, in radi strahu pred sodiščem. Trdil je, da je bil v kritičnih dneh v gostilnah, da pa ni bil nobenkrat pijan. Čez dva dni nato je obdolženi spet sodniku priznal dejanje, toda sedaj je trdil, da je storil to v popolni pijanosti, kar pa se je tudi izkazalo ko neresničeno. Obožnica torej izhaja do zaključka, da je obdolženi izvršil hudodelstva premišljeno in radi hudobije zlasti pa, ker je dejanja po tako kratkih presledkih ponovil. Porotniki niso verjeli obdolženčevim pijačnim in so potrdili hudodelstvo požiga. Magdič je bil obsojen na 8 let težke ječe.

★

Uboj v vinogradu

Dne 30. marca 1927 so kopali v vinogradu posestnice Ane Šeruga v Velicah. Kopachi so ves dan pridno delali in ni bilo med njimi nikakih preprirov. Med kopachi sta bila tudi oboženi mizarski pomočnik Anton Hladen, rojen 1893 v Cerovcih, in že pokojni Jožef Bukovec. Zvečer šele je nastal prepri v hiši Jožeta Bukovca, ki se je nekaj spril z ženo in pri tem ozmerjal in sunil tudi Hladenovo ljubico. Ljudje so nato naenkrat opazili, da je prišel iz sohe v vržo rajni Jožef Bukovec, padel čez vežni prag, se še enkrat pobral in nato zopet padel. Za njim je prišel obdolženi Anton Hladen, ga še enkrat udaril z motko po hrbtu in nato odšel. Ženske so pobrale Bukovca, ga odnesle v hišo in opazile, da je močno krvavel iz srca. Kmalu nato je umrl. Sodna zdravnik sta ugotovila pri obdukciji, da je dobil Jožef Bukovec mečnan vbodljaj v leve srce, pri čemer je bilo zadeto srce in je Bukovec umrl na izkrvavljenju. Lahko poškodbo je dobil tudi na hrbtu.

Drugi dan se je javil oboženi sam pri sodišču in se zagovarjal da je bil v silobranu napram umrlemu Jožetu Bukovcu, ki da se je baje tepel z ženo, on pa je hotela udariti moža z motko, on pa njo napasti s škarpami. To je hotel zabrahtiti obdolženi, potegnil je iz žepa svoj nož, toda v tem se je obrnil proti njemu Bukovec, katerega je zabodel, da bi se ga ubranil. Žena pokolnega pa je izpovedala, da motike ona sploh ni imela v roki, ampak jo je nasprotno še skrla v veži, ker se je bala nadaljnega preprija. Tudi je njen mož ni napadel s škarpami. Obožba iz tega izhaja, da je oboženi nedvomno zabodel Bukovca radi tega, ker je sunil in žalil njegovo ljubico.

Oboženec se je tudi pri današnji razpravi zagovarjal s silobranom, katerega pa ni nihče videl in zato nobena priča ni mogla potrditi tega zagovora. Porotniki so nato izrekli, da je oboženi Anton Hladen kriv hudodelstva uboja. Hladen je bil obsojen na šest let težke ječe.

Šah

Šahovski klub Triglav : Šišenski šahovski klub 6 in pol : 1 in pol

V soboto 11. t. m. se je odigrala revanšna tekma med imenovanima kluboma z rezultatom 6½ : 1½ za Triglav. Triglavski vrsta je nastopila v naslednji postavi: Erker, Vehovec, Pfeifer, Kocjan, Fersila, Kilek, Kavetič, Rozman; Šišenski klub so zastopali: Grdina, Prosen, Kranjc, Svetic, Burja, Boltavzer, Orehek, Vogrič.

Tekma je potekala živahno, vendar ob vidni premoči Triglavovcev. Šišenska vrsta je bila večinoma v defenzivi. Sicer pa nje razporedba ni odgovarjala faktični moči igralcev. O triglavski vrsti moramo omeniti, da nastopa, kakor smo videli iz zadnjih tekem, zelo sigurno in zmogovalno. Pri njej ni opaziti prevelike razlike med prvim in drugim igralcem, kar opažamo čisto pri drugih vrstah. Od tod tudi nje sigurnost, ki je ne more omajati kakršnakoli kombinacija nasprotnikov glede sestave njih moštve. S svojimi uspehi pa se šahovski klub Triglav polagoma uvršča v vrsto močnejših slovenskih šahovskih klubov. K njegovemu ponovnemu uspehu mu iskreno čestitamo.

Pojasnila, črtnane vozne karte, prospekte z potovanjem v Švico
Uradna švicarska prometna pisarna
Wien, I. Schwarzenbergplatz 15

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Vojkov,

umorjeni sovjetski poslanik v Varšavi.

C. A. Hennig-BR.

Poetičen petelin

Nekoč je živel mlad petelin-pesnik. Kar je zakikirikal, se je rimalo in če je stal ponosno na gnojišču, je pel tako čudovite lepe romantične balade, da so se mu vsi čudili. Da, vsi, le prebivalci domačega dvorišča ne. Tudi njemu podložni kokošji narod ni hotel nič vedeti o njegovih zmognostih. Bil je namreč ta njegov narod še neumen in zabiti; videl je začetek in konec slasti in uživanja v debeli glisti deževnici. V dno duše razžaloščen, ni hotel naš pesnik vbijati s silo v zabite bučice kokošk smisla za umetnost in lepoto, ampak se je odpravil k racam. «Te imajo lepe kljune in so zaradi tega gotovo visoko naobražene,» si je mislil. Ali, ko so jih odprle in se začele oglašati, je videl, da so prav tako neumne kakor njegove kokoške. Zasmehovale in zasrnavale so ga in zato je ubogi pesnik poskusil srečo pri puranih, o katerih je že od nekdaj mislil, da so najpametnejše živali. Toda usoda mu ni bila mila — tu-

di tu je bil razočaran, zakaj purani so bili nasilne, srove narave, ponosni le na svoje debele, rdeče ovratnike in niso nikogar sprejemali v svoje društvo, posebno pa ne mladih, nadebnih pesnikov.

Kaj sedaj?

«Kaj pa, če bi šel na dvor?» je premišljal. «Tam vlada sedaj pavji kralj in njegova naklonjenost je bila že od nekdaj solnce mladih pesnikov romantičnih balad.» In kralj se je res zanimal za tega pesnika, ki je v zahvalo zapel nalašč za to priliko zloženo krasno balado; imenoval ga je za svojega dvornega pevca in mu je poklonil zlati red pavje šiške sedme klase. Našemu petelinčku se je od sreče širilo srce.

Tako odlikovan se je vračal mladi pesnik domov. Purani so mu izkazovali globoko spoštovanje. Race so se mu klanjale do tal in ga prosile, naj živi med njimi kot častni meščan. Ali kokoši tega niso trpele. Energično so ga zahtevale zase.

«Kajti,» so rekle, «iz nas izhaja in zato je naš. Me smo ponosne nanj!»

Iz novosti državne licejske knjižnice v Ljubljani

(Priobčujo dr. Joža Glonar.)

- IV.
- Allatus L.: Epistolae ad Bartoldum Nihumium tres. Venetis 1733. (III 43.301.)
- Bajkic V.: Акционерска друштва и право на дивиденде. Милан 1926. (42.857.)
- Bergmeister J. M.: Die vorzüglichsten Beschäftigungen des Dilettanten. München 1916. (41.157.)
- Bojanić-Kulinski, Iv. pl.: Slovna madžarska jezika. Zagreb 1905. (41.188.)
- Carneri B.: Der moderne Mensch. Versuche über Lebensführung. Bonn 1901. (42.757.)
- Champion Ed.: Hommage à Stendhal. Abbeville 1920. (41.243.)
- Cerina VI.: Beograd bez maske. Split 1912. (41.250.)
- David L.: Photographisches Praktikum. Halle (S.) 1924. (42.825.)
- Dietrich W.: Die Jugendgeschichte Hegels und andere Abhandlungen zur Entwicklung des deutschen Idealismus. Leipzig 1925. (II 45.134-4.)
- Drljević S.: Централизам или федерализам? Земун 1926. (43.521.)
- Einspieler A.: Politischen katekizem za Slovence. V Celovcu 1865. (41.259.)
- Erbilgokrieg, Oesterreichischer, 1740 — 48. Wien, 1896 (II 43.351.)
- Gerling R.: Die Gymnastik des Willens. Oranienburg 1920. (42.962.)
- Gesemann G.: Studien zur südslavischen Volksepik. Reichenberg 1926. (43.448-3.)
- Görres-Festschrift. Aufsätze u. Abhandlungen zum 150. Geburtstag. Köln 1926. (II 43.554.)
- Haardt v. Hartenthurn V.: Die Tätigkeit des k. u. k. militärgeographischen Institutes in den letzten 25 Jahren. Wien 1907. (43.504.)
- Herre P.: Weltpolitik und Weltkatastrophe 1890 — 1915. Berlin 1916. (43.212.)
- Hiesche R.: Jugoslawien. Landschaft, Baukunst, Volksleben. Berlin 1926. (III 43.309.)
- Inchofer M.: De eumuchismo disertatio. Venetis 1733. (II 43.301.)
- Johnston Edw.: Schreibschrift, Zierschrift und angewandte Schrift. Leipzig 1921. (43.420.)
- Kaindl Fr. R.: Die Volkskunde. Leipzig 1903. (II 43.362.)
- Katekizem za Slovence videmske nadslojije na Benečkim. 3. izdaja. Udine 1911. (41.205.)
- Klopp W.: Die sozialen Lehren des Frhr. Karl von Vogelsang. St. Pölten 1894. (43.464.)
- Kemel pl. Sočbran A.: Wernidova puška. V Celovcu 1883. (41.233.)
- Krečevič Iv.: Българско Нависоко Тон. Илустрация в Лисаб. Лисаб 1923. (43.216.)
- Lapčević Dr.: Историја социјализма у Србији. Београд 1922. (43.066.)
- Ljetopis Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. U Zagrebu 1877 (43.474.)
- Mandić M.: Povijest okupacije Bosne i Hercegovine 1878. Zagreb 1910. (41.160.)
- Martel R.: La Slovinie et les problèmes politiques contemporains. Paris 1926. (44.024.)
- Mihajević L.: Po Albaniji. Zagreb 1911. (41.168.)
- Minafik Fr.: O bolnikih in zdravilih v cistercijskih samostanih. Zagreb 1924. (II 43.691.)
- Molč V.: Umetnost situle iz Vača. Beograd 1925. (II 43.385.)
- Mourret F.: L'églice contemporaine. Paris 1921 (II 42.713-8-10.)
- Nordland. Illustrierte Halbmonatschrift. Berlin 1911 (II 43.315.)
- Pajderski N.: Poznań. Lwów 1922. (II 43.357.)
- Penflek J.: Aus bewegten Zeiten. 1805 bis 1905. Wien 1906. (44.020.)
- Petraris K.: Taschenwörterbuch der neugriechischen und deutschen Sprache. Leipzig, 1911 (43.412.)
- Podreca C.: Slavia Italiana. Cividale 1884. (43.437.)
- Radović N.: Dva posljednja Komnena na carigradskom prijestolju. U Zagrebu 1907. (44.023.)
- Rat. Grčko-Bugarski, 1913. rox. C фпанькорск пнепо Ж. J. Панков. Савијено 1926. (43.084.)
- Richter R.: Der Skeptizismus in der Philosophie und seine Überwindung. Leipzig 1904-8. (43.451.)
- Rolli P.: Rime. In Verona 1733. (43.439.)
- Sarolea Ch.: Anthologie des poètes lyriques français. Paris 1910. (41.254.)
- Schiemann Th.: Russische Köpfe. Berlin 1916. (43.225.)
- Schrank J.: Die Prostitution in Wien in historischer, administrativer und hygienischer Beziehung. Wien 1886. (43.469.)
- Seton-Watson, R. W.: Die südslawische Frage im Habsburger Reich. Berlin 1913. (43.516.)
- Smolensky M.: Die Italiener in Österreich-Ungarn. Wien 1917. (43.447.)
- Spitzer D.: Wiener Spaziergänge. München 1912. (43.155.)
- Stelč Fr.: Freske u crkvi sv. Primoža kod Kamnika. Beograd 1925. (II 43.389.)
- Sinek R.: Neposredni davki za vse v dunajskem državnem zboru zastopane dežele. V Gorici 1885. (44.027.)
- Taschenbuch. Wiener genealogisches. Wien, 1926 (43.415.)
- Topalović Z.: Jadranske luke. Osijek 1925. (43.119.)
- Trinko Iv.: G. B. de Giorgio, filosofo friulano. Udine 1913. (II 43.390.)
- Vietor K.: Deutsche Sonette aus vier Jahrhunderten. Berlin 1926. (II 43.360.)
- Wagner R.: Familienbriefe 1832-1874. Berlin 1907. (43.461.)
- Wickmann K. R.: Die Magie des Webens und des Webstuhls im schwedischen Volksglauben. Abo 1920. (42.769.)
- Willmann C.: Moderne Wunder. Leipzig 1886. (41.164.)
- Winkler L.: Deutsches Recht im Spiegel deutschen Sprichwörter. Leipzig 1927. (43.456.)
- Zanotti Fr. M.: Carmina. Bononiæ 1757. (43.430.)
- Ziehen Th.: Leitfaden der physiologischen Psychologie. Jena 1900. (II 42.723.)

Joghurt

se dobi v mlekaru BERNHARD, Maribor, Aleksandrova cesta 51 in Koroška cesta 10.

Sport

HŠK Concordia : ASK Primorje

Jutri ob 17.30 na igrišču Primorja

Po dvehletnem presledku gostuje jutri v Ljubljani izvrstna enajstoročna Concordia iz Zagreba, ki se baš sedaj nahaja po zaslugi svojega trenerja znanega Koželuha v izvrstni formi.

V letošnjih prv. tekmah beleži Concordia samo en poraz s 3 : 2 od Haška, in to vsled docela problematične enajstmetrovke. Vse ostale nasprotnike je gladko porazila: Gradjanskega s 4 : 1, Železničarje s 4 : 0, Derby s 6 : 0 itd. Zelo lep uspeh je dosegla proti beograjskemu Jedinstvu, ki ga je porazila s 8 : 0, dočim ga je Hašk naslednji dan le s 4 : 1. Najlepsi letošnji uspeh Concordije je pa njena pred nekaj tedni izvojevana zmaga nad Hajdukom s 4 : 2 in sicer na vročih tleh Splita. Prva tekma je ostala z 1 : 1 neodločena.

Gostje nastopijo s kompletnim moštvom z Vrbančicem in mladim internacionalcem Ivico Pavelićem, ki je letos prvič igral reprezentativno v Budimpešti. V moštvu Concordije bo igral tudi Buljević, bivši igralec in trener Primorja.

Primorje stoji v tem srečanju z Zagrebčani pred zelo težko nalogo. Vsekakor pa je dana garancija, da bo z ozirom na dobro formo domačinov, nudila tekma izvrsten sport. Kakor smo že javili, nastopi kot gost za Primorje Sekulić, levo krilo beograjske Jugoslavije in večkratni internacionalec. Kot predtekma se vrši ob 16. uri: Disk (Domžale) : Primorje jun.

Službeno iz LLAP. Vzememo na znanje dopis ASK Primorja, v katerem javlja predložitev mednarodnega mitinga na dan 3. VII. 1927. Prijave so sprejemajo do 26. t. m. ob 12. naknadne prijave pa do 30. t. m. ob 12. Pozivata se ZSK Hermes in SK Ptuj, da dostavita ASK Primorju kolajno in priznanice za mesta, katera so dosegli atletski ASK Primorja ob priliki distančnega teka, oziroma mitinga v proslavo 5letnice SK Ptuja. — Dvometna Ljubljana : Zagreb se vrši dne 17. julija v Ljubljani. Prostor se določi pravočasno. Tekmovanje se vrši dopoldne in popoldne. Program dopoldanskega tekmovanja s pričetkom ob 10. t. m. 1. tek 100 m. 2. met kladiva, 3. skok ob palici, 4. tek 1500 m. 5. met kroglice, 6. skok v daljavo, 7. tek 400 m. Popoldansko tekmovanje se prične ob 15. t. m. 1. tek 200 m. 2. skok v višino, 3. met diskusa, 4. tek 800 m. 5. met kopja, 6. tek 5000 m. 7. troskok, 8. stafeta 4 x 100 m. — LLAP.

Službene objave LNP. (iz seje posl. odbora dne 14. VI.) Na praznik 16. VI. se odigrata na igr. lirijske prv. tekmi II. razreda: ob 14.30: Krakovo : Panonija in ob 16. Slavia : Reka. Blagajniško službo vrši g. Frece in SK Slavia; rediteljsko: g. Kossec. Vsa ključ postavi po 3 reditelje. — Tajnik II.

Se nekateri nedeljski rezultati: Vrhnik: Javornik (Rakek) : SK Vrhnik 4 : 1 (2 : 1). Na praznik dne 16. t. m. se odigra revanšna tekma na Rakeku. Gradec: GAK : Strassenbahner 6 : 1 (3 : 0). Budimpešta: Madžarska : Francija 13 : 1 (6 : 0). Krakovo: Črncovi : Wacker (Dunaj) 5 : 4 (2 : 3). Oslo: Švedska : Finska 6 : 2 (2 : 0). Biel: Arsenal (Kairo) : F. C. Biel 7 : 7 (3 : 3).

SK Jadran. Radi dela na igrišču se pozivajo člani dijak, ki so dopoldne prosti na igrišču. Za popoldne pozivamo ostale člane, ki jim dopuščajo čas, da sodelujejo, posebno ker bo tako sedaj kmalu planiranje gotovo. — Tajnik.

SK Slavija. Danes ob pol 20. pri tovi. Nemetu seja poslovnega odbora. Odborniki se naprošajo, da seji sigurno in točno prisostvujejo. — Predsednik.

SK Slavija (nog. sekcija). Danes točno ob pol 21. pri Storu v Vodmatu sestane članov nogometne sekcije. Tov. Černe, Mihečič, Pelicon, Kmetič, Dečman, Gasperšič, Uršič L., Smoljan, Toplak, Stupica, Ahčan I in II in Prusnik naj se sestanka sigurno udeležijo. — Načelnik.

Akademiklunogometisti! Sportna sekcija SSLU vas poziva na sestanke, ki se bo vršil v sredo, 15. t. m., ob 9. zvečer v kavarni "Emona" radi ustanovitve nogometne reprezentance naše univerze.

Hazena Ilirija : Atena. V četrtek 16. junija se vrši na igrišču Atene ob 11. dopoldne zadnja tekma za hazensko prvenstvo rezervnih družin. Dosedaj so nam te vrste tekme pokazale prav lepo znanje naših mladih hazenasič. Ta tekma obeta biti še posebno zanimiva, ker bo predvidoma proti močni rezervi Ilirije Atena nastopila s pojačeno rezervo. Tekmo sodi g. Vondina.

Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija priredi v nedeljo dne 19. t. m. modklubске motorne hitrostne in kolesarske dirke na progi GašteljMedvode. Začetek dirk ob 14. Prijave sprejema tvrdka J. Gorec, palača Ljubljanske kreditne banke. Zadnji zaključek prijav za motocikliste in kolesarje v sredo dne 15. t. m. ob 18. uri. Odbor posluje dnevno od 13. do 14. ure v kavarni Prešeren, telefonski klic predsednik 2809, podpredsednik 2662. — Odbor.

SK Svoboda. V četrtek ob 9. dopoldne troning tekma med prvim in rezervnim moštvom na našem igrišču (bivše nemško držališče). Vsi ostali člani, ki imajo klubovo opremo, se pozivljajo, da jo vrnejo takoj na igrišču (v baraki stanujoči stranki).

Nov protest radi tekem za drž. prvenstvo. Zagrebška kluba Gradjanski in Concordia, ki v letošnjem prvenstvu države ne sodelujeta in imata v Zagrebu lastni igrišči, sta vložila JNSU protest proti njegovi odločitvi, da se bodo letošnje državne prvenstvene tekme vršile v Zagrebu na igrišču Haška. Kluba se sklicujeta na lansko stališče JNSa v analognem vprašanju in zahtevata odločno, da se omenjena odločitev prekliče. JNSU delajo letošnje tekme za državno prvenstvo le preveč preglati!

Prijatelji Hajduka v Zagrebu. Kakor doznajamo, se pripravljata na nedeljsko prvenstveno tekmo med Hajdukom in Haškom, ki se vrši v Zagrebu okoli 600 prijateljev kluba. Bit će veselo...

Daviscup. V tretji rundi tekmovanja za Daviscup pokal je Češkoslovaška izločila Belgijo (4 : 1), Južno Afriko Nemčijo (4 : 1) in Dansko Indijo (5 : 0). Tekma med Francijo in Italijo se je radi dežja zavlekla čez nedeljo. Zaenkrat vodi Francija 2 : 1. Dobila je dva singla, izgubila pa sta v dvojlu letošnja pariška zmagovalca Cochet-Brugnot proti Morpurgo-Stefaniju 4 : 6, 4 : 6, 4 : 6(II).

Dopisi

MOSTE. Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne, podružnica Moste poziva vse svoje člane in bivše bojevnike, da se polnoštevilno udeležijo odkritja spomenika padlim tovarišem pri Sv. Petru v Ljubljani, dne 19. t. m. ob pol 11. dopoldne. Odbor.

MOSTE V nedeljo je priredila podružnica Kola jugoslovenskih sester Moste-St. Peter svojo prvo družabno prireditev v vseh prostorih naše požarovne sestre gospe Antonije Storoje v prid dr. Tavčarjeve društvene knjižnice za nabavo knjig in omare. Družabnega večera se je udeležilo izredno veliko moških in ženskih družin in tudi gostov iz Ljubljane. Pokazalo se je, koliko simpatije je zopet pridobila naša podružnica. Vsa čast in hvala domačinom, zlasti godbam, orkestru in tamburašem, in vsem, ki ste gromoko podprli prireditev. Danes 15. t. m. ob 23. ima podružnica veliko izredno sejo v društveni sobi A. Storoje.

LASKI OKRAJ. V Govciah so v nedeljo blagoslovili zvon in se je gospod dekan mimogrede spomnil, da je zvonove vzela vojna. Četudi je ta spomin obnovil prav kratko in površno, so se ljudje nekam čudno nasmajali. Svečanost je končala v poznih urah in so z Govc zvečer pripeljali v Lasko malo živega, z nožem razmesarjenega Frana Sergana, doma iz Brezna, ter ga odpravili v celjsko bolnico. — V Hudč lami pri Laskem priredi Javna ljudska knjižnica v nedeljo ob 15. domačo veselico v prostorih g. Drakslerja. Vstopnina prostja. Prištevki dobrodošli. Čisti dobitek je namenjen za povzdigo knjižnice. — Pri Sv. Krištofu se v nedeljo vrši plenarna seja obč. odbora. Želja občanom je, da odbor vendar enkrat uredi zadevo glede nepotrebnih izdatkov, da za primer navedeno le vzdrževanje pomožnega tajnika in blaginjske, saj samo izdatki za pomožnega tajnika znašajo mesečno od 1300 do 1500 Din. — Kakor se čuje, bodo klerikalni konzumnariji v Dolu pri Hrastniku pričeli v kratkem zidati društveni dom. Vse lepo! Kmetom se prodajajo posestva, delavci s svojimi družinami obupujejo v bedi in dolgovih, konzumnariji pa zidajo domove. — Čitali smo, da je izšel ukaz na občine, da morajo središtem poglavarstvu prijaviti vse one posostnike, ki so trpeli škodo radi slane. Druge občine so v tem pogledu že storile vse potrebno, edino občina Redica pri Laskem se še ni zezanila. Čenprav je slana v tukajšnji dolini uničila vse pridelike osobito sadje.

GORNJI LOGATEC. V soboto, dne 4. t. m. je gostovala na našem sokolskem odru izbrana četvorica članov Ljubljanskega narodnega gledališča. Na sporedu so bile tri enodelanke (Trije so bili, Gospod z dolgim nosom in Sedaj pa — lahko noč) lahko prebavne stvarce, kot našle spisane za male odre in skromne pripomočke. Uvodoma je g. prof. Sest na originalen način pokazal postanek in razvoj "meatra". Ni naša naloga ocenjevati Ljubljanske umetnike, omenjamo le da je bila dvorana dobro gasedena, da je bilo mnogo navdušenega ploskanja in da je občinstvo razdrzano zapuščalo Sokolski dom, hvaležno ZKD v Ljubljani, ki nam je posredovala in izposlovala gostovanje tako odličnih dramskih umetnikov kakor sta zakonski dvojici Sestova in Rozočova. Damama, sta bila podarjena lepa sopka. Bil je večer, ki je združil eflo obih Logatec. — Dne 19. t. m. ima domače sokolsko društvo svoj prvi letošnji javni nastop z veliko vrtno veselico. Bratska društva iz okolice vabljena!

POLJANSKA DOLINA V nedeljo dopoldne se je na Savodnju na zahtevo ondotnih vrlih somišljenikov vršil shod SDS. Zbralo se je dobrih 100 udeležencev, za tamošnje razmere naravnost odlično število. Prostor somišljenika Telbana so bili pretesni in so mnogi udeležniki stali zunaj ter poslušali govornike pri odprtih oknih. Shod je otvoril vrli oseljski župan g. Jerzeršek predsedoval je g. Marolt, poročal pa je najprej g. Perko o potrebi duševne, posebno osnovno šolske izobrazbe za vse stanovne. Mesto bolnega ondotnega oblastnega poslanca g. dr. Kramerja je povzel besedo g. Zebal, ki je v poudrženem govoru razmotrival kmetijsko, gospodarsko, davčno in politična vprašanja. Obsežno je poročal o oblastni skupščini, o oblikah klerikalcev ored volitvam in njih sedanjem postopanju v oblastni skupščini, kjer tako radi prevzemajo predloge in nasvete naše stranke ter se potem bahajo s pavovim per-

jem. Predočil je, kako kvarno je za narodno stvar, da smo naprednjaki razcepiljeni v toliko strank, kar daje ravno klerikalcem tako moč. Nato smo se še razgovarjali o nekem domačem, zelo važnem podjetju. Na shodu je bilo tudi nekaj nasprotnikov, vendar je zborovanje poteklo veseleskozi mirno in dostojno.

ZIROVNICA. Kakor so bili lansko leto napadi s strani klerikalcev najboljše priporočilo za Vodnikovo družbo, tako delajo tudi letos klerikalci sami največjo reklamo za napredno stvar pri občinskih volitvah. Dasi so volitve še dokaj daleč, so vendar že pred tedni začeli razni klerikalni priganjači na vse načine blatiti in smetati naprednjake, da bi odvrgli vsaj nekatere manj zavedne občane od napredne fronte. Priznati se jim mora, da so v zahrbtnosti največji mojstri, katerim ni nihče kos. Kljub temu, da ni bilo slišati od napredne strani nikakega zabavljanja, blatenja ali izzivanja, hujskajo klerikalci svoje ljudi na naprednjake, da bi se ti skoro več ne smeli pokazati v javnosti, ako bi ljudje ne vedeli, za kaj gre pri tej gonji. Pribijem, da so razdori, ki le nastal v župniji, zakrivali ravno klerikalci saj je znano, da se udeležujejo naprednjaki in tudi delavci volilne borbe ne da bi koga zasramovali. Kdo je prvi začel z izzivanjem, dokazuje zadnji »Domoljub«, v katerem se postavlja neki brezniški modrijan. V svoji konfuznosti je zmešal »žerjavovce«, Orjunaše, socialiste, Slavensko banko in Američane in serviral to zmes svojim pristašem. Boli klerikalce, ker vidijo, da stalno napredujejo kljub vsemu njihovu prizadevanju. Tra v peti so jim vsi, ki mislijo z lastnimi možgan. Toda pomagalo jim ne bo niti cepčenje njihove liste, Socialistične delavce obklopa s komunisti, pri tem na so sami prevzeli na svojo drogo (Stanovnikovo) listo več izrazitih komunistov. Naprednjaki.

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU. Dne 16. t. m. ob 15. se vrši pri nas shod SDS. Dosepe naš poslanec dr. Pivko iz Maribora in g. dr. Rapa iz Ljubljane. Vabimo domače in sosedne somišljenike da se v velikem številu udeležijo tega zborovanja.

SV. ANA V SLOV. GORICAH. Ustanovitev javne ljudske knjižnice. V nedeljo, dne 12. junija t. l. je ustanovila Zveza kulturnih društev v Mariboru pri Sv. Ani javno ljudsko knjižnico. To je že deveta po številu, ki jih je v tem letu ustanovila ZKD v izpostavljenih obmejnih krajih. Napredni Svetoanci so se v leopem številu zbrali po rami sv. maši pri Senekoviču v posojilniškem prostoru. Predsednik ZKD jim je izročil 60 knjiž in v daljšem govoru raztolmačil dosežanje kulturno delo med Slovenci in naloge, ki nas na tem polju še čakajo. Zavedni Svetoanci so tudi sami zbrali nekaj knjig in si omislili omaro. Izvolen je bil knjižničarski odsek, ki mu na čeluje g. Štebinger, blagajno vodi g. Senekovič, knjižničarja pa sta g. Seifrid in Štuhec. Veliko zanimanje, ki so ga pokazali Svetoanci ob ustanovitvi, je najboljši dokaz, da bo knjižnica dobro uspevala. Upravitelj Štuhec je prav lepo vodil in zaključil ustanovitve Javne ljudske knjižnice na tej lepi in važni obmejni točki.

Zahvala nemških avtomobilistov

Ugledni nemški avtomobilski klub »Allgemeiner Deutscher Automobilklub« je po svojih predsednikih gg. Fritz in Kroth poslal te dni velikemu županu ljubljanske oblasti zahvalno pismo, ki jasno priča, kako prijetno so se počutili nemški avtomobilisti med vožnjo po Sloveniji. Pismo se glasi: »Gospod veliki župan! Po kontani ino zemski vožnji našega kluba čuti podpisano predsedstvo prav posebno potrebo, da se Vam, kakor zastopniku prelepe slovenske pokrajine, ki smo jo prevozili, najudaneje zahvali za slovesen in prijateljski sprejem.

Prav posebno se Vam zahvalimo za Vaše izredno toplo in priskrbo pozdravno brzojavko, ki je bila izročena sportnemu predsedniku Krothu na meji in ki je tvorila uvod nepozabnemu sprejemu v Vaši pokrajinski prelepi Sloveniji. Zahvaljujemo se nadejda priskrbo za izvrstno organizacijo proge, tako na cesti sami, kakor v krajih in mestih. Organizacija vožnje je napravila na udeležence naše vožnje najboljše vtis, kajti v nobeni državi, ki smo jih prevozili, ni bila naša vožnja tako dobro organizirana kakor pri Vas.

Naši udeleženci, ki jim bo bivanje v divni Jugoslaviji ostalo nepozabno, so le obžalovali, da niso mogli delj časa ostati v tej gostoljubni zemlji. Uverjeni smo, da prispe mnogo naših udeležencev za delj časa v Vašo gostajvo, čim se jim bo nudila prilika, saj so tako nemške novine, kakor udeleženci sami v naši domovini navdušeno slavili lepo in gostoljubnost Vaše zemlje.

Prosimo Vas, da blagovolite našo zahvalo sporočiti oblastvom, organizacijam in prebivalstvu Vaše dežele in upamo, da nam bo mogoče v prihodnjem letu pri slični priložnosti zopet posetiti Vašo prelepo zemljo. Z odličnim spoštovanjem. — Predsedstvo splošnega nemškega avtomobilskega kluba: Fritz I. r., predsednik, Kroth I. r. sportni predsednik.

Zastopnike in zastopnice

po celi državi za dolgo iskane presenetljive novosti, katere rabi in kupi vsakdo, iščem. Reeljni in veliki zaslužek zajemčen.

Cenj. ponudbe na upravo »Jutra«, podružnica Maribor. pod »Zajamčen zaslužek«.

„VENECIN“

je izredno učinkujoča voda proti revmatizmu in išiasu, žledodnim in črevesnim boleznim ter za nego ran

Dobite zopet v vsaki lekarni, Skladišče za grosiste: ISIS d. d. Ljubljana.

Naša srčno ljubljena, zlata mamica, stara mamica, tašča in teta, gospa

Marija Juvan

je v ponedeljek, dne 13. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek, 16. junija 1927 ob treh popoldne s Stare poti 2 na pokopališče k Sv. Križu.

7062

V Ljubljani, 14. junija 1927.

Mestni pogrebni zavod.

Žalujoči rodbini: Juvan-Ferjančič.

Kdor oglašuje, ta napreduje!

NESTLÉ
MLECNA COKOLADA
NAJBOLJŠA

Podpisana Ivan in Ivanka Negro naznanjva s potrjim srcem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da nas je danes, dne 14. junja 1927 ob 17. uri za vedno zapustil naš iskreno ljubljani edini sin

Radovan Negro

dijak.

Zemeljske ostanke predragega pokojnika spremimo k večnemu počitku v četrtek, dne 16. junija ob 16 uri iz mitvašnice državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 14. junija 1927.

„Roža“ „Clara“ „Lili“

so najmodernejši damski polčevlji za letno sezijo. Najtrpežnejše izdeluje in prodaja:

Trgovina »DOKO«, IVAN ČARMAN, Prešernova ulica št. 9, dvorišče.

Zahvala.

Ob priliki pogreba naše ljube, nepozabne matere, stare matere in tašče, gospe

MARIJE RAK

Izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tem potom presrčno zahvalo za mnoge dokaze iskrenega sočutja in darovane vence.

Zlasti se zahvaljujemo preč. duhovščini, ljubim someščanom, ki so drago pokojnico nesli na poslednje počivališče, ter cenj. pevskemu društvu za žalno zbor, slav. Prostovoljnemu gasilnemu društvu pa za spremstvo. Najtoplejša zahvala tudi g. okrožnemu zdravniku dr. Žizku, ki je z velikim samozatajevanjem lajšal dragi preminuli zadnje ure življenja.

Žalujoče rodbine:

Rak, Novak, Lokovšek, Rattaj.

Alphonse Daudet:

Tajnost botra Cornilla

France Mamay, star igralec na piščalko, ki je prihajal od časa do časa k meni v vas, mi je pripovedoval nekega večera kratko vaško dramo, koje priča je bil pred kakimi dvajsetimi leti moj mljin. Pripoved dobrega možička me je ganila in skušal bom, da vam jo ponovim, kakor sem jo slišal sam.

Predstavite si pa trenutek, dragi čitatelji, da sedite pred majoliko močno dišečega vina in da vam pravi star igralec na piščalko:

»Naša pokrajina, dragi gospod, ni bila zmerom nrtven in nepoznan kraj, kakor je dandanašnji. V prejšnjih časih je bilo to veliko trgovanje z žitom in ljudje z dežele so nam prinašali žito v mljin deset milj naokoli. Okrog vasi so bili vsi griči pokriti z mljini na veter. Z desne in leve strani niste videli iznad smrek drugega, kakor krila, ki so se obračala proti severozapadniku, in dolge vrste malih oslov, otovorjenih z vrečami, ki so stopali po poti navzgor in navzdol; in veselje je bilo poslušati z višine vse božji teden pokanje z biči, ploskanje s platnom in »hija-hot« mlinarskih pomagacev... Ob nedeljah smo v gručah zahajali v mlino. Tu gori so mlinariji dajali za muškatočca. Mlinarske hčere so bile lepe ko kraljice s svojimi čipkastimi robci in zlatimi križci. Jaz sem nosil svojo piščalko s seboj in plesali smo do trdne noči »farandole«. Ti mljini, vidite, so bili veselje in bogastvo naše dežele.

Nesreča je hotela, da je prišlo Francozom iz Pariza na misel, da so postavili ob cesti iz Tarascona valični mlin na paro. Vse lepo, vse novo! Ljudje so začeli nositi žito v valične mlino in ubogi mljini na veter so ostali brez dela. Nekaj časa so se skušali boriti, toda para je bila močnejša in gorje! — druga za drugim so morali zapreti!... Niste več videli prihajati malih oslov. Lepe mlinarske hčere so prodale svoje zlate križce... Ni bilo več muškatočca in ne več farandole!... Severozapadnik je pilhal zastojni, krila so mirovala... In potem je dala občina nekega lepega dne podreti vse te zidine, na njihovem mestu pa so nasadili vinograde in oljke...

Pa vendar se je sredi tega poloma krepko držal samo en mlin in se pogumno še nadalje vrtel na svojem hribčku, valičnim mlinarjem pred nosom. To je bil mlin starega Cornilla, tisti, kamor sva midva sedaj namenjena.

Boter Cornille je bil star mlinar, ki je živel že 60 let med moko in je bil ves navdušen za svoj poklic. Ko so začeli zidati valične mlino, je skoraj zblaznel. Videli smo ga, kako je tekal osem dni po vasi, zbiral ljudi okrog sebe in kričal na vse grlo, da hočejo zastopiti vso Provanso z moko iz valičnih mlinov. »Ne hodite doli,« je vikal: »ti razbojnik! delajo kruh s pomočjo pare, ki je vražji izum. med tem, ko delam jaz s severozapadnikom in severnikom, ki sta božji dah... In tem podobnih lepih besed je našel še celo množico v hvalo mlinov na veter — toda nihče jih ni poslušal.

Tedaj se je starac v hudi izzi zaprl v svoj mlin in je živel popolnoma sam, kakor divja zver. Celotno vnujine Vivette, štirinajstletnega otroka, ni hotel imeti pri sebi, ki po smrti svojih roditeljev ni imela razen »starega« nikogar na svetu. Mala revica se je morala sama preživljati in se je povsod vdnjala za nekaj časa; na pristavi v času žetve, ko so redili sviloprežke in obrabli masline. In vendar se je zdelo, da oče zelo ljubi tega otroka. V najhujšem solncu je prehodil po štiri milje peš, da jo je prišel obiskat na pristavo, kjer je delala, in ko je bil v njeni bližini, jo je opazoval po cele ure s solznimi očmi.

V vasi pa so mislili, da je stari mlinar odsvolil Vivetto iz skoposti: in to mu ni bilo v čast, češ da pusti svojo vnučkinjo, da se vlačijo od pristave do pristave, izpostavljena surovosti zakupnikov in vsemu pomanjkanju mladine, ki služi. Zelo slab vtis je napravilo tudi to, da je tako čistan človek, kakor je bil boter Cornille, človek, ki je do tlej še kaj gledal na svojo osebo, hodil sedaj po cestah kakor pravi cizan, bos, z raztrgano čepico na glavi in v raztrganih hlačah... Tako se je zgodilo, da smo se sramovali zani mi drugi starci, ko je ob nedeljah tak prihajal v cerkev; in Cornille je to tako zelo občutil, da se ni več upal vvesti v navadno klop. Vedno je ostal v cerkvi zadaj, med berači blizu kropilnega kamna.

V življenju botra Cornilla je bilo nekaj, kar ni bilo povsem jasno. Že dokaj časa mu ni nihče iz vasi nosil žita, in vendar so šla krila njegovega mlina zmerom svojo staro pot kakor poprej... Zvečer pa so ljudje srečevali starega mlinarja na cesti, ko je gnil pred seboj svojega osla, otovorjenega z velikimi vrečami moke.

»Dobro večer, boter Cornille,« so mu vikali kmetje; »torej ima vaš mlin še vedno dela?«

»Vedno, draga deca,« je odgovorjal starček z veseljem obrazom. »Dela mi ne manjka, hvala Bogu.«

Ce pa ste ga še naprej izpraševali, kje vraga dobi toliko dela, je položil prst na usta in s težavo odgovoril: »Tiho, delam za izvoz!...« Nikoli niste mogli izveči več iz njega.

Da bi pa kdo vsaj nos pomolil v njegov mlin, to se nikomur še sanjalo ni. Celotno male Vivette ni pustil noter...

Ce ste šli mimo mlina, so bila vrata zmerom zaprta in velika krila so se neprestano vrtela; videli ste starega osla, ki se je pasel na travniku pred ploščadjo in velikega mršavega mačka, ki se je solnčil na oknu in vas je pogledoval z zlokobnim očesom.

Vse to je bilo nekako tajinstveno in je povzročilo med svetom mnogo klepetanja. Vsa si je na svoji način razlagal skrivnost botra Cornilla, toda na splošno se je govorilo, da mora biti v tem mlinu več vreč denarja ko moke.

Po dolgem času je prišlo vendar vse na dan; poslušajte, kako:

Ko sem tako piskal na svojo piščalko in je mladina plesala, sem opazil nekega lepega dne, da se je moj starejši sin zaljubil v malo Vivetto in ona vanj. Koncem koncev nisem imel ničesar proti temu, kajti klub vsem onim dogodkom je bilo Cornillovo ime pri nas v časteh, ne glede na to, da bi me veselila Vivette, ta vrabčica, ko bi skakljala po moji hiši. Toda ker sta imela naša zaljubljenca dovolj prilike, da sta bila sama, sem želel iz strahu pred posledicami, da bi se stvar čim hitreje uredila, in sem stopil do mlina, da bi o zadevi spregovoril par besedi s stari očetom. Oh, morali bi videti, kako me je sprejel, stari čarovnik! Nisem ga mogel pripraviti do tega, da bi odprl vrata. Skozi luknjico v ključavnicu sem mu razložil vzrok svojega prihoda, kolikor sem mogel: in ves čas mojega

besedovanja je ta malopridna mačja mrcina pihala nad mojo glavo.

Starček mi ni dal končati in je zelo nevljudno vpil, naj se vrnem k svoji piščalki; če se mi že tako mudi oženiti svojega sina, naj mu je poiščem deklet v valičnem mlinu!... Lahko si mislite, da mi je zavrela kri pri takih nesramnih besedah; vendar pa sem bil dovolj razsoden, da sem se obvladal. Pustil starega bedaka v njegovim mlinu in šel javit mladima svoji neuspeh... Revni ovčici nista mogli verjeti: prosila sta me za milost, če smeta iti skupaj v mlin, da bi govorila s stari očetom. Nisem se upal upirati in frrr! sta odletela moja zaljubljenca.

In ravno malo prej, preden sta prišla onadva gori, je odšel boter Cornille. Vrata so bila dvakrat zaklenjena; toda stari možiček je pustil lestvo priloženo, ko je odšel — in otrokoma je takoj prišlo na um, da bi šla noter skozi okno in malo pogledala, kaj neki utegne biti v tem slovečem mlinu...

Nekaj nenavadnega, mlin je bil prazen!... Nikjer vreče, nikjer zrna žita; niti trohice moke na stenah, niti na pajčevinah ne. Tudi ni bilo čutiti one prijetne tople vonjave zmeltega žita, ki razširja svoj duh po mlinskih... Ležišče je bilo pokrito s plastjo prahu in na njem je spal veliki mršavi maček.

Tudi spodnji prostor je bil žalosten in zapuščen, slaba postelja, nekaj cumj, košček kruha na stopnici in zraven je stalo troje ali četvero raztrganih vreč, iz katerih se je usipal grušč in bela zemlja.

To je bila torej vsa skrivnost botra Cornilla! Ta zdrobljeni pesek je tedaj prevažal zvečer po cestah, da bi rešil čast svojega mlina in da bi ljudje mislili, da še vedno melje moko... Ubogi mlin! Ubogi Cornille! Že zdavnaj so jima odvzeli valični mlini zadnje odjemalce. Krila so se še vedno obračala, toda mlin se je vrtil prazen.

Malda sta se vrnila vsa v solzah in sta mi pripovedovala, kaj sta videla. Srce mi je hotelo počiti, ko sem ju poslušal. Ni minute nisem izžubil; tekel sem k sosedom in sem jim v nekaj besedah razložil stvar. Domenili smo se, da moramo vse žito, kar za imamo po hišah, neutegoma odnesti v Cornillev mlin. Rečeno, storjeno! Vsa vas se je vzdignila in v procesiji smo prišli gori z osli, ki so bili otovorjeni z žitom, —

s pravim žitom, kakršno ie!

Mlin je bil na stečaj odprt... Pred vrati je sedel na vreči peska boter Cornille; glavo si je bil podrl z rokami in je jokal. Ko se je vrnil domov, je spoznal, da so vdrl med njegovo odsotnostjo in odkrili njegovo tajnost.

»Jaz nesrečnik!« je govoril. »Sedaj mi ne ostane drugega kakor smrt!... Mlin je onečastjen.«

In hitel je, da se mu je hotela razpociti duša, klical svoj mlin z vsemi mogčimi imeni in mu govoril kakor resnični osebi.

V tem trenutku so prispeli osli do ploščadi in vsi smo začeli glasno klicati kakor takrat, ko so bili še lepi časi za mlinarje:

»Glejte, mlin! Glejte botra Cornilla!...«

In vse polno vreč se je koočilo pred vrati z vseh strani in lepo rumeno žito se je usipalo po tleh...

Boter Cornille je široko odprl oči. Zagrabil je žito v pest svoje stare roke, napol smejoč se, napol jokaje in vmes govoreč sam pri sebi:

»To je žito!... Gospod Bog!... Zlato žito!... Dajte mi, da se ga nagledam!«

Nato se je obrnil proti nam in dejal: »Oh, saj sem dobro vedel, da se bo ste vrnil k meni... Vsi lastniki valičnih mlinov so tatovi!«

Hoteli smo ga v slavnostnem izpovedu ponesti v vas.

»Ne, ne, dragi moji; najprej moram dati svojemu mlinu jesti... Pomislite vendar, tako dolgo je že, da ni imel več ničesar pod zobom!«

In vsi smo imeli solze v očeh, ko smo gledali uboga starčka, kako se je trudil na levi in na desni, kako je stresal iz vreč in pazil na mlin, med tem ko se je drobilo zrnje in se je dvigal drobn prah žita proti stroju.

Prav smo storili; od tistega dne nisimo več pustili starega mlinarja brez dela. Nato pa je boter Cornille nekega dne umrl in krila našega poslednjega mlina so se nehala vrteti, takrat za vedno... Po Cornillevi smrti ni več nihče nadaljeval njegovega dela. Kaj se hoče, gospod, na tem svetu je vse minljivo. In verjeti moramo, da je minila doba mlinov in veter, kakor je minila doba ladij na Rodanu, najvišjih sodišč (za časov francoske monarhije) in žaketov z velikimi rožami. (Prevel P.-r.)

Naročila in vse dopise, ličote se malih oglašev, je poslati na Oglasi od dalek Jutra, Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Use pristojbina je uparila ti obram s naročilom, v cer se oglašev priobijo. Čekovni račun pošla hranilnica Ljubljana, št. n. 42.

Mali oglasi, ki služijo v porredovalno in ročaj na razne občinstva, vraka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5-10. Pristojbina za sifro 5-10.

ženitve, dopisovanja in oglašev trgovskega ali reklamnega značaja: vraka beseda 50 par. — Najmanjši znesek 5-10. Pristojbina za sifro 5-10.

Kam pa kam?

Trst
Restorant »Alla Fortuna« je največje in najbolje shajanje pitnikov in trgovcev. Vsi dan sveže ribe, zmerne cene. 160

Obert

Erzenove gojzerce
po meri lahko naročite z doplačilom pri Ivanu Erzen, Mojstrana. Cena 275—325 Din. Brezkonkurenčni turisti, plezalci, smučarji in letelci, ne premislite! 19271

Motorna vozila

B. S. A.
»Supersport, skoraj nov, radi naglo oboje lastnik, takoj prodam. — Omenjeni motor je eden najboljših motorjev za brite, tako, da sedajni lastnik jame, za vsaki najvišji klase, celo z dvema voziloma in prikolico med 1. in 2. uro pri Jugo-Auto, Ljubljana, Dunajska c. 36. 19092

Službe dobi

Služničad
kuharice, sobarice, natakarice, hišne službe, najlažje se službo v Beogradu ako se zglase v birou Ekonomije, Beograd, Vasina 11. — Telefon Interurbus 638. 18744-a

Brivskega pomočnika

starejšega in dobrega takoj sprejemam v trajno konflicijo. Plača po zmotrečnosti. — Dogovor, Fran Novak, Maribor. 19311

Inteligentno gđc.

z manjšim mesečnim plačjem kot pomoč gospodinj. Nastop službe takoj. Naslov pove oglaševalski »Jutra«. 19298

Učenca

za knjižničarstvo sprejemam takoj. Poudarje na oglaševalski »Jutra« pod sifro »Priden 4«. 19294

Mišnička ali vrtinarka

knjižničarica, brez otrok, vajenega zelenjadnega vrta in »adjarstva, sprejemam v hišo, 4 ure od Ljubljane, blizu malo stanovanje, hlev in nekaj sveta za zelenjavo. — Brezplačno. Prijavno na mlajšega upokojenca, ki bi event. opravljal še kak drugo službo. Pismene poudarje z navodilo »veza« dostavljajo službovanja na oglaševalski »Jutra« pod »A. V. 50«. 19193

Učenca

inteligentnega, boljših staršev, sprejme takoj trgovca s trgovino Breznik & Britech v Ljubljani. 19241

Razprodajalca

Sladoleda
sprejemam. Prednost imajo tisti, ki se prodajajo. — Moste, Ciglerjeva ul. 133. 19380

Pekovskega vajenca

ali pa mladega pomočnika sprejemam takoj. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19296

Inteligentno žensko

z znanjem knjigovodstva, slovenske in nemške korespondence, strojepljaja, in obveščanja s strankami v trgovini specializirane stroke takoj namestiti. Reflektiram na trajno, energično in popolnoma zanesljivo osebo, katera bi bila zmogljiva po vsej trgovini sama voditi. Poudarje pod sifro »Redne« na oglaševalski »Jutra«. 19292

Brivskega pomočnika

solidnega, ki striti budi in odnala, sprejme v takoj brivski in damski salon v Vojkajovi ulici 4 (Ostia na gorensko železnico). — Plača dobra. 19287

Slasčičarica

ali kuharica sprejme takoj restavracija »Zvezda« v Ljubljani. 19296

Pisarn. uslužbenca

sprejme Narodna galerija v Ljubljani. — Narodni dom (3-4. pop.). 19284

Kolar. pomočnika

sprejme takoj s hrabo in stanovanjem v hiši Josip Korder, kolar, Susak. 19291

V večjo trgovino

z mehanikom in prometom mestu na delci sprejemam prvostranske, samostojnega, dobro izveščane uslužbenca, zlasti v spekeriji. Oferte s prepišanimi zahtevami plače na oglaševalski »Jutra« pod »Daljja praksa«. 19290

Učenko

sprejme sifra. — Naslov v oglaševalski »Jutra« pod »Restavracija 21«. 19221

Mehanika

za popravila koles sprejemam takoj. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19283

Vajenca

za fotografiko obrt sprejemam takoj. Poudarje na oglaševalski »Jutra« pod »A. V. 50«. 19193

Korespondentino

zmožno slovenskega in nemškega jezika — lahko tudi začnena — sprejme stavbo — podjetje. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19296

Vajenca

za ključavničarsko obrt sprejme takoj Hanov, ključavničarstvo. Gajeva 2. 19247

Drugo kuharico

z dobrimi spricavali sprejme hotel Štrukelj v Ljubljani

Učenko

za vezanje in izdelovanje perila sprejemam. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19273

Les. manipulant

skladističnik — izvrženega zlasti v nakupu in oddaji tramov kakor tudi vezanja lesa, sprejemam takoj. Poudarje na oglaševalski »Jutra«. 19292

Sivilja

vajenca finega dela, bluz in oblek za konfekcije, dobi trajno službo. Naslov pove oglaševalski »Jutra«. 19277

Učenko

postojnih staršev sprejme v »Vojka«, Krevol trg. 19275

14letno deklico

siromakno, ki mi bo pomagala v gostilni in kuhinji, sprejemam. — Naslov: Julka Povmar, učiteljica v Koki. 19253

Službe išče

zmožen kmetje, išče službo v gostilni, ozir. restavraciji. — Poudarje na oglaševalski »Jutra« pod »Začetnica 6«. 19296

1000 Din

dam takoj osem, ki mi prekrbi službo uradnice — kjerko! Poudarje na oglaševalski »Jutra« pod sifro »Začetnica 6«. 19296

Pletilni stroj

Dubied, 8/90, nov, napreda. Eventuelno se kupce tudi lahko nauči pletanja. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19183

Trg. pomočnik

delikatno in mekane stroke, starejši, z vselimi spricavali, išče službo kot vodja podružnice, skladističnik ali kaj sličnega. Vprašati na V. K. R. pri trgovski F. Vrbica, Maribor-Laitersberg. 19044

K šivilji

želi službo pomočnika. Naslov pove oglaševalski »Jutra«. 19283

Mlada vdova

išče službo gospodinj. Gre tudi kot pomoč v gospodinjstvu. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19294

Trg. pomočnik

vojakišne prost, želi službo v trgovini z mehanikom blagom, najraje v mestu ali na delci v kakem prometnem kraju. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19114

Kolo

za 7-10letnega dečka, zelo dobro ohranjeno, po ceni 1000 Din. — Prodaja Sebenik, Ljubljana — Knezova ulica. 19297

Elegantno spalnico

nov, moderno rokatno, jense, najfinije izdelano, po ugodni ceni prodaja J. Repa v Ljubljani, Poljanska 21. 19291

Strojno pletarno

v Mariboru, lepo urejeno in dobro vpetano, radi družinskih razmer ugodno prodam. Cenj. poudarje na oglaševalski »Jutra« v Mariboru pod »J. N. S. Maribor«. 19113

Otroški voziček

prodam. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19279

Puch avto

23 HP. štiriletni, generalno popravljen, ugodno prodaja Rudolf Senica, Zalec. 19047

Pletilni stroji

št. 11. v dobrem stanju in dve postelji prodam. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19268

Pristen malinovec

dobite v drogeriji Ant. Kanc. sinova, Židovska ul. 173

Vrhniško opek

trgovljiški premoz na to kova dva nudi najvišjeje Lovo K. Trnovski pri ul. 19. Podrobnosti telefon 41

Kolesari!

Znane ometi Oglejte si zalogo dvokolesnih najnovjšega tipa Tribuna, Rekord, Champion, Styria, Biankino, Favor, Perla. Diamant 6 in od 1900 Din. Napreda. — Pnevmatika Michelin. Dunlop itd. Ceniki francoz. Prodajalec na obroke. — Trgovski B. L. — Tovarna Jovkole in otroških koles Ljubljana 81

Fotografski atelje

podružnica v večjem mestu Slovenije, radi opustitve napredaj. Potreben kapital 30.000 Din. — Poudarje na oglaševalski »Jutra« v Mariboru pod sifro »Kureme«. 19184

Cikcak stroj

entel, skoraj nov, po zelo ugodni ceni prodam. Naslov pove oglaševalski »Jutra«. 19060

Lisiče

in vse druge kote od divjani kupuje in zanesljivo dobro plača D. Zdrav. Ljubljana, Florjanska ulica št. 9. 47

Avtomobil

dobro ohranjen, 4 ali 6 sedežev, pripraven za avto-takso, prevzame na obroke podjeten sofer. Naslov pove oglaševalski »Jutra«. 19283-a

Perest

Hiša s pekarijo in spekeriji, trgovino na lepem prostoru v Metliki, poceni prodaja — ali jo dam v najem. Cena po dogovoru. — Pojasnila daje J. Vukinič. Metlika št. 35. 19267

Trgovsko hišo

tik železnice postaje takoj ugodno prodam. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19239

Enonadstropno hišo

v Mariboru, skoraj novo, 5 krasnih stanovanj, velik vrt — vse najlepše, zamenjam za enako ali trgovsko hišo v Ljubljani. Stanovanje 3 sob takoj prosto. — Event. tudi ugodno prodam. Poudarje na oglaševalski »Jutra« pod »Kureme«. 19283

Enodružinska hiša

novozidana, 2 veliki sobi, predkišne, nov hlev, 3000 m² vrta, 10 minut od tramvaj, napredaj za 50.000 Din. — Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19281

Pošestvo

pri Ljubljani, blizu postaje, do 30 orolov, kupim. Poudarje na oglaševalski »Jutra« pod »Mikarstvo«. 19285

Parcela

200—3000 m² kupim v Ljubljani ali v bližini. Naslov v oglaševalski »Jutra«. 19274

Majhno posestvo

ozir. hišo kupim v bližini katkega mesta v Sloveniji. Poudarje na oglaševalski »Jutra« pod »Družina